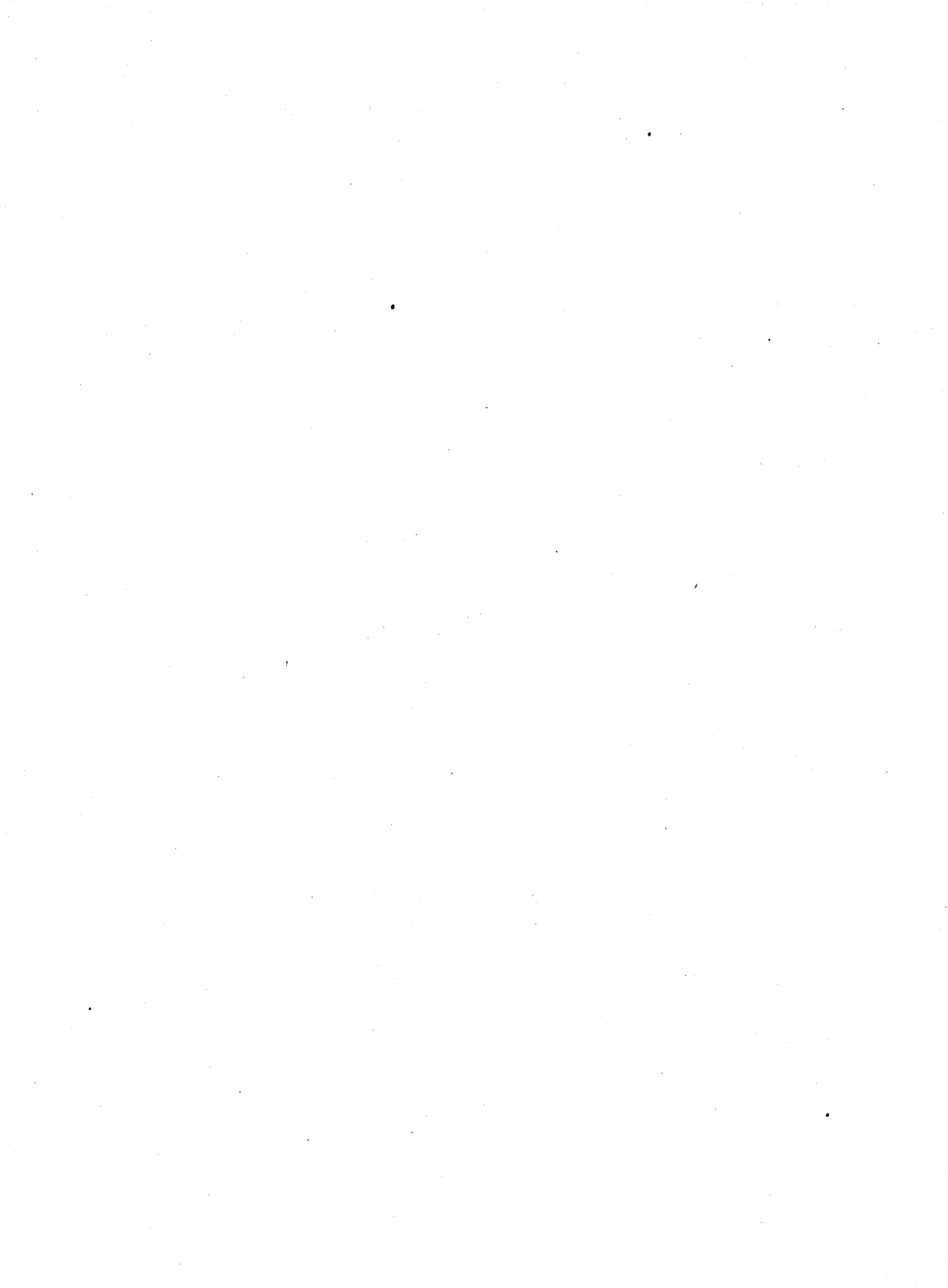

Devre : XI
İçtima : 2

S. SAYISI : 51

1959 Yılı İnhisarlar U. M. Bütçesi

İnhisarlar Umum Müdürlüğü 1959 yılı Bütçe kanunu lâiyhası ve Bütçe Encümeni mazbatası (1/266)

T. C.

Başvekâlet

Kanunlar ve kararlar

Tetkik Dairesi

Sayı : 71/823/3205

29 . XI . 1958

Türkiye Büyük Millet Meclisi Yüksek Reisliğine

İnhisarlar Umum Müdürlüğü 1959 yılı bütçesi hakkında hazırlanan ve Yüksek Meclise takdimi İcra Vekilleri Heyetince 28 . XI . 1958 tarihinde kararlaştırılan kanun lâiyhasının, esbabı mucibe ve ilişkileriyle birlikte sunulduğunu saygılarımla arz ederim.

Başvekil

A. Menderes

MUCİP SEBEPLER

Kanun lâiyhasının 1 nci maddesi masraf tertiplerini ihtiva eden (A/1) ve (A/2) cetvellerine aittir. Bu cetveller için gerekli izahat masraflar kısmında mevcuttur.

Kanun lâiyhasının 2 nci maddesi varidat nevelerini gösteren (B) cetveline aittir. Varidat kısmında lâzımgelen izahat verilmiştir.

Kanun lâiyhasının 3 ncü maddesinin (A) fıkrası varidat nevelerinden her birinin dayandığı hükümleri gösteren (C) cetveline;

(B) fıkrası gelecek yıllara geçici taahhütlere girişmeye salâhiyet veren kanunları gösteren (G) cetveline aittir.

Kanun lâiyhasının 4 ncü maddesi daimî müstahdemler kadrolarını gösteren (D) cetveline aittir. Aynı zamanda muvakkat mahiyetteki müstahdemler için İcra Vekilleri Heyeti kararıyla kadro alınabilecek tertipleri gösteren (E) işaretli cetvelde yukarda mevzuubahsedilmiştir.

Kanun lâiyhasının 5 nci maddesi 1959 yılı içinde mevkuf tutulan kadroları gösteren (L) cetvelinin kanuna bağlı olduğunu ifade etmektedir.

Kanun lâiyhasının 6 ncı maddesi bütçedeki tahsisatın fevkünde çıkacak geçen ve geçmiş yıllara ait borçların ödeme şekillerini göstermektedir.

Kanun lâiyhasının 7 nci maddesi bütçe tertiplerinde nazara alınacak formülü gösteren (R) cetveline aittir.

Kanun lâiyhasının 8 nci maddesi İnhisarlar varidatının hususi hükümlerine göre tarh ve tahsillerine 1959 bütçe yılında da devam olunması Muhasebe Umumiye Kanununun 39 ncü maddesine istinaden cevaz veren hükmü ihtiva etmektedir.

Kanun lâiyhasının 9 ncü maddesi bâzı memur ve müstahdemlere yemek verilmesi için yetki vermektedir.

Fasıl 202 — Memur ve hizmetliler ücreti :

Madde 11. — Umum müdürlük memurları ücreti :

	Aded	Lira	
Kadro	561	2 370 300	1. — Umum müdürlük memurlarının geçen sene 574 olan kadro adedi (13) kadro noksanıyla 561 e inmiştir.
(L) cetveli	20	45 600	
	541	2 324 700	
Üst derece		450 000	
		2 774 700	
Beg tahsisat		1 137 300	
		3 912 000	Lira teklif edilmiştir. Bu miktar geçen yıla nazaran (160 000) lira fazladır.

Madde 12. — Vilâyetler memurları ücreti :

	Aded	Lira	
Kadro	2 102	5 669 400	1. — Vilâyet memurlarının geçen sene 2149 olan kadro adedi (47) kadro noksanıyla 2102 ye inmiştir.
(L) cetveli	92	183 900	
	2 010	5 485 500	
Üst derece		1 530 000	
		7 015 500	
Beg tahsisat		2 876 500	
		9 892 000	Lira teklif edilmiştir. Bu miktar geçen yıldan (192 000) lira ziyadedir.

Madde 13. — Fabrika ve işletmeler memurları ücreti :

	Aded	Lira	
Kadro	846	2 792 100	Fabrika ve işletmeler memurlarının geçen sene 786 olan kadro adedi 60 kadro fazlasiyle 846 ya yükselmiştir.
(L) cetveli	33	87 300	
	813	2 704 800	
Üst derece		615 000	
		3 319 800	
Beş tahsisat		1 361 200	
		4 681 000	Lira teklif edilmiştir. Bu miktar geçen yıldan (381 000) lira fazladır.

Madde 21 — Umum müdürlük hizmetliler ücreti :

Geçen yılın aynı olarak 1 160 250 lira teklif edilmiştir.

Madde 22 — Vilâyetler hizmetliler ücreti :

Bu maddeye 1958 yılı tahsisatının aynı olarak 3 595 500 lira konulmuştur.

Madde 23 — Fabrika ve işletmeler hizmetliler ücreti :

Geçen yılın aynı olarak 294 100 lira teklifte bulunulmuştur.

Fasıl 203 — Geçici hizmetliler ücreti :

Madde 11 — Umum müdürlük geçici hizmetliler ücreti :

Geçen yılın aynı olarak 249 900 lira teklif edilmiştir.

Madde 12 — Vilâyetler geçici hizmetliler ücreti :

Geçen yılın aynı olarak 30 600 lira teklifte bulunulmuştur.

Madde 13 — Fabrikalar ve işletmeler geçici hizmetliler ücreti :

Okuma bilmiyen işçilere ders vermek üzere çalışan öğretmenler için geçen yılın aynı olarak 8 925 lira teklifte bulunulmuştur.

Fasıl 204 — Ecnebi uzman ve hizmetlilerle bunlara yardımcı personelin ücreti :

Muhtelif işletmelerimiz için hariçten getirilecek mütehassıslarla yardımcı personelin aylıklarını ödemek için bu fasla geçen yılın aynı olarak 16 000 lira teklif edilmiştir.

Fasıl 206 — 4178 ve 4598 sayılı kanunlar gereğince yapılacak zam ve yardımlar :

Madde 11 — Umum Müdürlük memurları çocuk zammı :

Eski yıllar ödemeleri göz önünde tutularak bu maddeye geçen yılın aynı olarak 55 000 lira teklif edilmiştir.

Madde 12 — Vilâyetler memurları çocuk zammı :

Bu maddeye geçen yılın aynı olarak 435 000 lira teklif edilmiştir.

Madde 13 — Fabrikalar ve işletmeler memurları çocuk zammı :

Bu maddenin 1957 yılı katî masrafının 109 292 liraya baliğ olmuş bulunması ve işletmelere yapılan tâyinler dolayısıyla çocuk adedinin daha da çoğalacağı mülâhazasıyla geçen yıldan 15 000 lira fazlasiyle 125 000 lira teklif edilmiştir.

Madde 21 — Umum müdürlük memurları doğum yardımı :

Geçen yılda olduğu gibi 25 doğum tahmini suretiyle geçen yılın aynı olarak 5 000 lira teklif edilmiştir.

Madde 22 — Vilâyetler memurları doğum yardımı :

Geçen yılın aynı olarak 42 000 lira teklif edilmiştir.

Madde 23 — Fabrikalar ve işletmeler memurları doğum yardımı :

Muhtelif seneler doğum durumu nazara alınarak bu maddeye geçen yıldan 2 000 lira fazlasıyla 12 000 lira teklif edilmiştir.

Madde 31 — Umum Müdürlük memurları ölüm yardımı :

Memur ve eşlerinin ölüm vakaları vasatısi hesabıyla geçen senenin aynı olarak 3 000 lira teklif edilmiştir.

Madde 32 — Vilâyetler memurları ölüm yardımı :

Aynı mülâhaza ile geçen yılın aynı olarak 12 000 lira teklif edilmiştir.

Madde 33 — Fabrikalar ve işletmeler memurları ölüm yardımı :

Geçen yılda olduğu gibi bu ihtiyaç 3 000 lira ile karşılanacaktır.

Madde 40 — Yakacak zammı :

Yakacak zammına tâbi idare memuriyetlerinde yeni memurluklar ihdas edilmiş olması ve bâzı mahallerin 1 500 ve daha yukarı râkamlı olduğunun meydana çıkması dolayısıyla bu maddeye geçen yıldan 3 000 lira fazlasıyla 18 000 lira teklif edilmiştir.

Fasıl 207 — Enebi dil bilenlere 3656 sayılı Kanunun 5 nci maddesi gereğince ödenecek para mükâfatı :

Bir memurun imtihana girmek ihtimali düşüncesiyle geçen yılın aynı olarak 1 500 lira teklif edilmiştir.

Fasıl 209 — 5434 sayılı Kanun gereğince Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığına yapılacak ödemeler :

Madde 11 — % 5 Emekli ve % 25 giriş kesenekleriyle artış farkları karşılığı :

Memur ve hizmetlilerin emekliye tâbi ücretleri yekûnu 16 674 600 liranın % 5,5 nispeti üzerinden geçen yıldan 31 845 lira fazlasıyla 917 100 lira konulmuştur.

Madde 12 — % 1 Ek karşılığı :

Memur ve hizmetlilerin emekli aidatına tâbi olan kısmının yekûnu 16 674 600 liranın % 1 i olarak geçen yıldan 7 717 lira fazlasıyla 166 745 lira teklif edilmiştir.

Madde 13 — Emekli ikramiyeleri karşılığı :

Bu maddeye geçen yılın aynı olarak 400 000 lira teklifte bulunulmuştur.

Madde 14 — Sandık yönetim masrafları karşılığı :

Emekli Sandığına talebedilen miktarı 123 500 liradır.

Madde 15 — Diğer ödemeler :

Bu maddeye geçen yılda olduğu gibi 100 000 lira konulmuştur.

Fasıl 210 — Temsil tahsisatı :

Geçen seneki miktarın aynı olarak 2 100 lira teklif edilmiştir.

Fasıl 218 — 4896 sayılı Kanun gereğince ödenecek kasa tazminatı :

İnhisarlar memur ve hizmetlilerine ait Nizamnamenin 107 nci maddesi mucibince verilmekte

olan kasa tazminatı için bu yıl geçen seneden 70 000 lira fazlasıyla 720 000 lira teklif edilmiştir. Bu fazlalık, yeniden ihdas edilen memuriyetlerle maaş artışlarından ileri gelmiştir.

Fasıl 229 — Memur, hizmetli, emekli, dul ve yetim aylıklarında yapılacak değişikliklerin gerektirdiği her türlü masraflar karşılığı :

Yeni ihdas edilen bu tertibe 9 690 800 lira konulmuştur.

Fasıl 301. — Merkez büro masrafları :

Madde 20. — Döşeme :

Umum Müdürlüğümüzün 3 binaya taşınmış olması dolayısıyla bu maddeye geçen yıldan 2 500 lira fazlasıyla 5 000 lira teklif edilmiştir.

Madde 30. — Demirbaş :

Merkezdeki yazı ve hesap makinalarıyla demirbaş eşyadan bir kısmının eskimiş ve köhneleşmiş olması ve diğer taraftan fiyatların da yükselmiş bulunmasına binaen bu maddeye geçen yıla nazaran 10 000 lira fazlasıyla 15 000 lira konulmuştur.

Madde 40. — Öteberi masrafları :

Gazete ilân ücretlerinin artmış bulunması ve pasif korunma ve temizlik işlerinde kullanılan malzeme bedellerinin yükselmiş olması hasebiyle bu maddeye geçen yıla nazaran 15 000 lira fazlasıyla 40 000 lira teklif edilmiştir.

Madde 50. — Aydınlatma :

Umum Müdürlüğün üç binaya nakli dolayısıyla sarfiyatın artmış olması sebebiyle bu maddeye 5 000 lira fazlasıyla 25 000 lira konulmuştur.

Madde 60. — Isıtma :

Geçen yılda olduğu gibi bu maddeye 20 000 lira konulmuştur.

Madde 70. — Umum Müdürlük teşkilâtının nakil masrafı :

Maddenin muhafazası için 1 lira teklif edilmiştir.

Fasıl 302. — Vilâyetler büro masrafları :

Madde 20. — Döşeme :

Geçen yıl bu maddeye konulmuş olan 10 000 lira bu yıl yeni açılmakta olan idarehanelerimizin perde, muşamba ve emsali döşeme ihtiyaçlarını karşılamadığı gibi fiyatların devamlı olarak yükselişi dolayısıyla bu maddeye 15 000 lira ilâve suretiyle 25 000 lira teklif edilmiştir.

Madde 30. — Demirbaş :

İdarelerimizde bulunan demirbaş eşyanın çoğu eskimiş ve yıpranmış bâzı yerlerde yazı ve hesap makinaları tamir kabul etmez hale geldiğinden bundan maada yeni ihdas edilen idarelerin de ihtiyaçlarını karşılamak mülâhazasıyla geçen yıla nazaran 45 000 lira fazlasıyla 90 000 lira konulmuştur.

Madde 40. — Öteberi masrafları :

İlân ücretlerindeki ve pasif korunma ve temizlik işlerinde kullanılan malzeme fiyatlarındaki artış sebebiyle 700 e yakın idarelerimizin ihtiyaçları 1958 tahsisatının kâfi gelmiyeceği anlaşıldığından 25 000 lira fazlasıyla 75 000 lira teklif edilmiştir.

Madde 50. — Aydınlatma :

Geçen yıl bu tertibe konulmuş olan 32 500 lira cereyan bedellerini karşılamaya kifayet etmediği gibi bâzı idarehanelerin elektrik tesislerinin tamiri ile bu kabil masrafları karşılamak üzere bu maddeye geçen yıla nazaran 17 500 lira fazlasıyla 50 000 lira teklif edilmiştir.

Madde 60. — Isıtma :

Bu yıl Kömür Satış ve Tevzi Müessesesince kömür satış fiyatlarının ortalama bir hesapla % 50 nispetinde zam yapılmış odun fiyatları da buna muvazi olarak yükselmiş olmasından bu sebeple içinde bulunduğumuz malî yılın henüz 7 nei ayı dolmadığı halde mevzu 145 000 liralık tahsisatın kifayet etmiyeceği mülhakat idarelerinin vâkı ek tahsisat taleplerinden anlaşılmasıyla bu maddeye sene içinde 60 000 lira münakale teklifine zaruret hâsıl olmasından bu mülâhaza ile geçen yıla nazaran 80 000 lira fazlasıyla 225 000 lira teklif edilmiştir.

Fasıl 304 — Posta, telgraf ve telefon ücret ve masrafları :

Madde 11. — Merkez posta ve telgraf ücretleri :

Umum Müdürlüğün üç binaya taşınmış olması dolayısıyla iki postaneden ayrı ayrı posta muamelesi yapılmak zarureti karşısında masrafların artmış olması dolayısıyla bu maddeye geçen yıldan 10 000 lira fazlasıyla 45 000 lira teklif edilmiştir.

Madde 12. — Vilâyetler posta ve telgraflar ücretleri :

Geçen yılın aynı olarak 285 000 lira teklif edilmiştir.

Madde 21. — Merkez telefon ve başka muhabere ücret ve masrafları :

Umum Müdürlüğümüzün üç binaya nakli dolayısıyla evvelece tek telefon santrali ile idare edilmekte iken bu kere iki santral tesis edilmiş bulunması ve para vaziyetleri ve mubayaaların kontrolü için mülhakat idareleriyle muhaberenin artması neticesi bu tertibe geçen yıl konulmuş olan 80 000 liranın kâfi gelmiyeceği mülâhazasıyla 10 000 lira fazlasıyla 90 000 lira teklif edilmiştir.

Madde 22. — Vilâyetler telefon ve başka muhabere ücret ve masrafları :

700 ü aşan mülhakat idarelerimizden çoğunun telefonları jandarma tesislerine bağlı olup peyderpey bu tesislerle irtibatı kesilerek şehir hatlarına bağlanmakta ve bu itibarla da ayrıca tesis ve mükâleme ücreti ödenmesi zarureti hâsıl olduğundan bu maddeye geçen yıldan 10 000 lira fazlasıyla 90 000 lira teklif edilmiştir.

Fasıl 305 — Kira bedeli :

Madde 11. — Merkez :

Yapılan kira mukavelelerine göre kira bedellerini karşılamak üzere geçen yılın aynı olarak 300 000 lira teklif edilmiştir.

Madde 12. — Vilâyetler :

Geçen yıl tahsisatının aynı olarak 30 000 lira teklif edilmiştir.

Fasıl 306 — Giyecekler :

Umum Müdürlüğümüz teşkilâtında çalışmakta olup giyim eşyası almaya müstahak personelin deri caket ve muşambalar hariç tamamıyla Sümerbank fabrikalarından satın alınmakta ve bu yıl ise Sümerbank mamullerine ortalama bir hesapla % 50 nispetinde bir zam yapılmış olması ve Beykoz Deri ve Kundura Müessesesince yapılmış olan zamlar münasebetiyle geçen yıl mevzu 250 000 liralık tahsisatın kâfi gelmiyeceği düşünülerek bu fasla 130 000 lira fazlasıyla 380 000 lira teklifinde bulunulmuştur.

Fasıl 307 — Harcırahlar :

Madde 10. — Daimî memuriyet harcırahı :

Vesaiti nakliye ücretlerinin % 100 nispetinde artmış bulunması ve daimî vazife harcırahlarının % 60 şından fazlasını nakil vasıtaları teşkil etmiş olması nazara alınarak bu maddeye geçen yıla nazaran 75 000 lira fazlasıyla 200 000 lira teklif edilmiştir.

Madde 20 — Muvakkat memuriyet harcırâhı :

Vesaiti nakliye ücretlerinin % 100 nispetinde artmış bulunması ve muvakkat vazife harcırâhlarının en az % 50 sini nakil vasıtası ücretlerinin teşkil etmesi ve tahrir ve tahmin muamelâtı ile vazifelendirilen idaremiz memurlarına verilecek olan hayvan günlük ücretlerinin rayice göre ödenmesi zarureti muvacesesinde bu maddeye geçen yıla nazaran 270 000 lira fazlasıyla 800 000 lira teklifte bulunulmuştur.

Madde 30 — Müfettişler harcırâhı :

Umumiyetle nakil vasıtalarına yapılmış olan % 100 zam dolayısıyla geçen sene bu maddeye konulmuş olan tahsisatın kifayet etmeyeceği mülâhazasıyla bu yıl 40 000 lira fazlasıyla 300 000 lira teklifte bulunulmuştur.

Madde 40 — Enebi memleketler harcırâhı :

Yurt dışı uçak biletlerine % 100 nispetinde bir zam yapılmış olması ve her derecedeki memurun Harcırâh Kanununa göre yapacakları seyahatlerde uçakla gitmeleri ve dolâr kurunun üç misli artması dolayısıyla bu maddeye geçen yıldan 50 000 lira fazlasıyla 85 000 lira teklifte bulunulmuştur.

Madde 50 — Enebi mütehasıs ve müstahdemlerle bunlara yardımcı personelin harcırâh ve masrafları :

Bu maddeye geçen yılda olduğu gibi 2 000 lira teklifte bulunulmuştur.

Madde 92. — 6245 sayılı Harcırâh Kanununun 49 ncu maddesi gereğince verilecek tazminatlar :

Bu maddeye geçen yılın aynı olarak 229 500 lira teklifte bulunulmuştur.

Fasıl 308 — 4598 sayılı Kanun gereğince ödenecek tedavi masrafları ve harcırâhları :

Madde 11 — Merkez :

Sıhhat müesseseleri yatak ücretlerini yeniden artırmış olmaları ve hastalarımızın ekserisi sanatoryum tedavisine ihtiyacı olanlardan teşekkül etmesi ve resmî hastanelerde yer bulunmasına ekseriya imkân kalmamış olması yüzünden resmî hastanelere nazaran çok pahalı olan hususi hastanelere yatırılmak mecburiyeti karşısında bu maddeye geçen yıla nazaran 70 000 lira fazlasıyla 140 000 lira teklifte bulunulmuştur.

Madde 12 — Vilâyetler :

Mülhakattaki memurlarımızın ekserisinin bulunduğu mahallerdeki sıhhat müesseselerince tedavilerine hemen hemen imkân bulunmadığı cihetle İstanbul'da sıhhat müesseselerine sevk edilmekte olduklarından bu münasebetle harcırâh yekûnunun da evvelki senelere göre nispet kabul etmez derecede artmış bulunması ve vesaiti nakliye ücretlerine yapılan son zamlar da tedavi masraflarını ona göre çoğaltmış olması, kezalik ithal mallarının son kararlar muvacesesinde üç misli artacağı göz önüne alınarak bu maddeye geçen yıla nazaran 120 000 lira fazlasıyla 200 000 lira teklif edilmiştir.

Madde 13 — Fabrikalar ve işletmeler :

11 nei ve 12 nei maddelerde izah edilen hususata binaen bu maddeye geçen yıla nazaran 75 000 lira fazlasıyla 125 000 lira konulmuştur.

Fasıl 403 — Temsil masrafları :

Fiyatların yükselmesi dolayısıyla mevzu 10 000 liralık tahsisat kâfi gelmeyeceği mülâhazasıyla bu maddeye 5 000 lira fazlasıyla 15 000 lira konulmuştur.

Fasıl 407 — Muhasebei Umumiye Kanununun 48 nei maddesini ilgilendiren masraflar :

Madde 20 — Nispeti kanunla belirtilmiş kesenck ve ikramiyeler :

Bu maddeye geçen yılda olduğu gibi 500 lira teklif edilmiştir.

Madde 30 — Geri verilecek paralar :

Geçen yılın aynı olarak 8 000 lira teklifte bulunulmuştur.

Madde 40 — Mahkeme haneları :

Geçen yılda olduğu gibi 54 000 lira teklifte bulunulmuştur.

Madde 50 — Bina ve Arazi vergileri :

Lojmanlara ait vergilerin idaremiz tarafından ödenmesi münasebetiyle bu maddeye geçen yıldan 2 000 lira fazlasıyla 5 000 lira teklifte bulunulmuştur.

Madde 60 — Kaçağın menı ve takibine dair olan 1918 sayılı Kanun ve ekleri gereğince yapılacak ödemeler :

1918 sayılı Kanun hükümlerinde yapılan tadilat dolayısıyla peşin ikramiye nispetlerinin % 25 ten % 50 ye çıkarılmış olmasından dolayı geçen yıl konulmuş olan 13 500 liralık tahsisat kâfi gelmiyeceği mütalâa edilerek 13 500 lira fazlasıyla 27 000 lira teklifinde bulunulmuştur.

Fasıl 417 — 5237 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu gereğince ödenecek vergi ve resimler :

Bu fasla geçen yılın aynı olarak 17 500 lira konulmuştur.

Fasıl 419 — Mahkeme masrafları :

Geçen yılın aynı olarak 80 000 lira teklifte bulunulmuştur.

Fasıl 420 — Tecribe, ıslah ve mücadele masrafları :

Madde 11 — İşçi ücretleri ve diğer ödemeler :

İşçi ücretlerinin % 33 nispetinde terefüü, kanuni zamlar, çocuk zamları gibi tediyeler nazara alınarak bu maddeye 35 000 lira fazlasıyla 265 000 lira teklifte bulunulmuştur.

Madde 12 — Yönetim masrafları :

Eşya fiyatlarındaki umumi yükseliş dolayısıyla bu maddeye geçen yıldan 19 500 lira fazlasıyla 37 500 lira teklifte bulunulmuştur.

Madde 13 — Teknik masraflar :

Eşya fiyatlarındaki umumi yükselme ve Enstitümüzce teklif edilen iki kitabın tab'ı masrafı dolayısıyla bu maddeye geçen yıla nazaran 33 000 lira fazlasıyla 75 000 lira teklifte bulunulmuştur.

Madde 14 — Fidelik müsabakaları :

Millî tütün komitesinin tertiplelediği vekâletlerarası toplantılarda tütün müstahsılını teşvik yolundaki müsabakaların daha geniş miqyasta yaptırılması kararlaştırılmış olduğundan bu maddeye geçen yıldan 4 000 lira fazlasıyla 5 000 lira konulmuştur.

Madde 15 — Bağ yardımı :

Maddenin muhafazası için bir lira konulmuştur.

Madde 16 — Mücadele masrafları :

Mücadele masraflarında daha verimli ve şümüllü tertipler alabilmek ve bu meyanda lüzumlu ihtiyacı temin edebilmek maksadiyle bu maddeye geçen yıla nazaran 15 000 lira fazlasıyla 25 000 lira teklifte bulunulmuştur.

Fasıl 421 — Kaçağı takip ve önleme masrafları :

Madde 11 — Tütün ekimi yazma masrafları :

1958 yılı mahsulü ekici tütünlerinin tahrir, tahmin ve buna benzer işler için tefrik edilen bilirkişilerin yevmiyelerinin üç misli ziyadeleştirilmesi ve işçilere verilen gündeliklere yapılan zam ve sigorta primleri farkları karşılığı olarak bu maddeye geçen yıldan 90 000 lira fazlasıyla 200 000 lira teklif edilmiştir.

Madde 12 — Kaçakla mücadele masrafları :

Bu maddeye geçen yılın aynı olarak 20 000 lira teklif edilmiştir.

Fasıl 446 — 6085 sayılı Kanunun 56 neı maddesi gereğince sigorta fonu karşılığı :
Mevcut 150 motorlu vasıta için 15 000 lira teklif edilmiştir.

Fasıl 447 — 7126 sayılı Kanunun 37 neı maddesi gereğince Sivil Müdafaa fonu karşılığı :
Masraf bütçesinin % nispetinde bu fasla 115 323 lira konulmuştur.

Fasıl 448 — Muhafazasına lüzum kalmıyan evrak ve vesâikın imha edilmesi hakkındaki 6696 sayılı Kanun gereğince teşkil edilecek komisyon âzalarına verilecek ücretler ve kanun gereğince yapılacak hizmetler karşılığı :

Bu tertip için 75 000 liranın kâfi geleceği tahmin edilmiştir.

Fasıl 452 — Staj masrafları :

Madde 10 — 4489 sayılı Kanuna göre staj için ecnebi memleketlere gönderileceklerin harcırahlarıyla başka her çeşit masrafları :

Göngü ve mesleki bilgilerini artırmak üzere yabancı memleketlere gitmek için izin talebedenlerden senede sekiz kişinin istifade edebilmesini sağlamak üzere altı ay müddetle dövizli olarak gönderilmeleri kararlaştırılmış olduğu cihetle bu maddeye 30 000 lira konulmuştur.

Madde 20 — Teknik yardımdan faydalanılarak ecnebi memleketlere gönderileceklerin harcırah ve masrafları :

Bu maddeye geçen yılın aynı olarak 5 000 lira konulmuştur.

Fasıl 453 — Milletlerarası münasebetlerin gerektirdiği masraflar :

Madde 10 — Kurum ve derneklere katılma payı :

3752 sayılı Kanuna müstenit 10 . IV . 1940 tarihli 2/13244 sayılı Vekiller Heyeti Kararıyla Hükümetimizin âzası bulunduğu Şarapçılık Ofisinin ve Milletlerarası Türkiye Sanayi Odası katılma payının ve Koresta beynelmilel tütünle ilgili araştırma merkezinin aidatlarına karşılık olarak bu maddeye geçen yıla nazaran 15 500 lira fazlasıyla, 36 500 lira teklifte bulunulmuştur.

Madde 20 — Kongre ve konferanslara iştirak edeceklerin harcırah ve masrafları :

Bu maddeye geçen yılın aynı olarak 24 000 lira teklif edilmiştir.

Fasıl 459 — Spor masrafları :

Mubayaa edilecek spor malzemesi bedellerinin artması dolayısıyla bu maddeye geçen yıldan 2 500 lira fazlasıyla 5 000 lira teklif edilmiştir.

Fasıl 476 — Kurs masrafları :

Madde 10 — Kurs umumi masrafları :

Malzeme masraflarında vâkı olan tereffü dolayısıyla bu maddeye 1 500 lira fazlasıyla 2 500 lira konulmuştur.

Madde 20 — Öğrenci bursları :

1959 para yılında mevcut ve yeniden alınacak öğrenci sayısı 20 dir. Bunlardan 12 si ziraat devresi öğrencilerinin yıllık bursları 21 600 lira ve 8 Harmançılık öğrencisinin 14 400 ilâç ve tedavi masraflarına karşılık da 4 000 lira konulmuş olmasından bu madde geçen yıla nazaran 7 400 lira fazlasıyla 40 000 lira olarak teklifte bulunulmuştur.

Madde 30 — İnhisarlar memurları meslek kursu ve umumi masrafları :

Vesaiti nakliye ücretlerine yapılan en son zamlar dolayısıyla bir sene zarfında kursa gelecek 50 memurun geliş - gidiş yol masraflarının artması dolayısıyla bu maddeye geçen yıla nazaran 2 500 lira fazlasıyla 67 500 lira teklifte bulunulmuştur.

Fasıl 501 — Geçen yıl borçları :

Bu fasıla geçen yılın aynı olarak 35 000 lira teklifte bulunulmuştur :

Fasıl 502 — Eski yıllar borçları :

Madde 10 — 1954 - 1957 yılları borçları :

Bu maddeye geçen yıl tahsisatı olan 23 000 lira konulmuştur.

Madde 20 — 1928 - 1953 yılları borçları :

Geçen yıl tahsisatından 7 000 lira noksanıyla 5 000 lira teklifte bulunulmuştur.

Fasıl 505 — Hükme bağlı borçlar :

Geçen yılın aynı olarak 200 000 lira teklifte bulunulmuştur.

Fasıl 602 — İşçi kurul ve sendikalarına yardım :

İş yerlerimiz işçilerinin kurmuş buldukları sendikalarla bu sendikaların bağlı buldukları Türkiye Müşkirat, Tütün ve Yardımcı İşler Sendikaları Federasyonuna ve bu malî yıl içerisinde iş yerlerimizde kurulacak yeni sendikalara yardım yapılmak üzere bu maddeye 25 000 lira fazlasıyla 75 000 lira teklif edilmiştir.

Fasıl 604 — Çeşitli hayır kurumlarına yardım :

Geçen yıldan 10 000 lira fazlasıyla 15 000 lira konulmuştur.

Fasıl 605 — 4250 sayılı İspirto ve ispirotolu içkiler inhisarı Kanunu gereğince yapılacak ödemeler :

Bu fasla geçen yıl tahsisatından 325 000 lira noksanıyla 25 000 lira teklifte bulunulmuştur.

(A - 2)

Fasıl 701 — Yapı onarımı :

Madde 11 — Merkez :

Enstitüler Müdürlüğü binasında yapılacak tamir karşılığı olmak üzere geçen yıldan 25 000 lira noksanıyla 25 000 lira teklif edilmiştir.

Madde 12 — Vilâyetler :

Büyükada İdare Memurluğu iskelesinin tamiri ve diğer mülhakat idarelerindeki tamirler için geçen yılın aynı olarak 350 000 lira tahsisat konulmuştur.

Madde 13 — Fabrikalar ve işletmeler :

Ankara Bira, Diyarbakır İçki, Malatya Tütün, Bitlis Tütün fabrikalarıyla Gaziantep Şaraphanesinin çatı tamirleri ve diğer fabrikaların müteferrik onarımları için 550 000 lira teklif edilmiştir. Geçen yıla nazaran fazla teklif edilen 200 000 lira demir ve çimento fiyatlarındaki artışlardan mütevellittir.

Fasıl 735 — Bina satınalma, yaptırma :

Madde 11 — Umum müdürlük binası inşaatı :

Umum müdürlük binası inşaatı için demir ve çimento fiyatlarındaki vâkı artış göz önünde tutularak bu maddeye geçen yıldan 500 000 lira fazlasıyla 2 000 000 lira teklifte bulunulmuştur.

Madde 12 — Vilâyetler :

Bergama, Çarşamba, Kırşehir, İskenderun, Kalecik ve Sivrihisar İdare binalarıyla İsparta, Samsun, Kars ve Bitlis başmüdürlüklerinin kalorifer tesisatı işlerinin 1958 yılında ikmal edilemeyeceği anlaşıldığından ve 1959 yılında inşası derpiş edilen Erzincan Başmüdürlüğü ambarı ile malzeme fiyatlarındaki artışlar dolayısıyla bu maddeye 1 050 000 lira fazlasıyla 2 500 000 lira konulmuştur.

Madde 13 — Fabrikalar ve işletmeler :

Geçen yıla nazaran 4 669 083 lira fazlasiyle bu maddeye konulmuş olan 11 125 000 lira ile de aşağıdaki yazılı işlerin yapılması derpiş edilmiştir.

	Lira
a) İstanbul Bira Fabrikasındaki muhtelif inşaat için,	2 220 000
b) İyidere Çay Fabrikası için,	2 500 000
c) Çanakkale Şarap Fabrikası için,	850 000
d) Diyarbakır Fabrikasındaki işler için,	180 000
e) Gaziantep Fabrikasındaki işler için,	250 000
f) Diğer muhtelif içki fabrikalarındaki yapılacak tevsi ve ilâveler için,	1 775 000
g) Muhtelif sigara fabrikalarında yeniden yapılacak kreş çocuk yuvası ve tevsi işleri için,	600 000
h) Çay atelyelerinin inşası için,	2 000 000
i) Tuzlalardaki idare binaları ve ambarları inşaatı için	250 000
j) Kibrit Fabrikası için	500 000
	<hr/>
	11 125 000
	<hr/> <hr/>

Fasıl 736. — 5113 ve 6476 sayılı kanunlar gereğince satın alınacak veya yaptırılacak tütün bakım ve işleme evleri ve ambarları :

Henüz ikmal edilmemiş olan İzmit, Paşalimanı, Maltepe ile Sinob Bakım ve İşleme evleri inşaatının temini için çimento ve demir fiyatlarındaki artışlar dolayısıyla bu tertibe geçen yıldan 1 000 000 lira fazlasiyle 5 000 000 lira teklif edilmiştir.

Fasıl 741. — 4898 sayılı Kanun gereğince yeniden yaptırılacak fabrika, imâl ve doldurma evleriyle mevcutlarının genişletilmesi masrafları :

Madde 10. — Fabrika, imâl ve doldurma evleri :

İnşaatı devam etmekte olan Maltepe Sigara Fabrikası ile aynı fabrikanın teçhizat ve diğer müstemilât ve makinalarının, bira fabrikasına lüzumlu makina bedellerini karşılamak üzere bu tertibe geçen yıldan 13 700 000 lira fazlasiyle 18 200 000 lira teklif edilmiştir.

Madde 20. — A. M. F. Firması bonoları :

Bonoların son taksitinin ödenmesi için bu maddeye kur farkları da hesab edilerek geçen yıla nazaran 76 266 lira fazlasiyle 1 800 000 lira konulmuştur.

Fasıl 751. — Satılınacak makina, alet ve vasıtalar ve bunları kurma masrafları :

Kur farkları da nazarı itibara alınarak bu tertibe 30 000 000 lira konmuştur.

- a) 15 000 000 lirası kurulmakta olan çay fabrikalarının ve atelyelerinin makinalarına,
- b) 12 000 000 » bira, şarap ve içki fabrikalarının makina ve teçhizatına,
- c) 1 500 000 » tütün fabrikalarına lüzumlu kıyım makinası ve torna tezgâhlarına,
- d) 1 000 000 » yeni inşa edilen bakım ve işleme atelyeleri muhavvile merkezleri masraflarıyla sevk bandaları aspiratör, tavlama, pres gibi tesisatına,
- e) 500 000 » tuzlalar için satın alınacak elektrojen grupları ve dizel lokomotiflerine ve muhtelif perforatris bedellerine ait bulunmaktadır.

---

30 000 000 »

Fasıl 752. — Satılmalacak taşıtlar ve bunların komple motorları :

Kara nakil vasıtalarının ekserisinin 1946 model olmaları ve çoğunun tamir kabul etmez hale gelmelerinden bunların yerine yenilerinin alınması ve bilûmum işletmelerle tuzlalar ve Başmüdürlükler için mubayaası gereken at, merkep, araba, bisiklet ve motosiklet mubayaası için bu fasla geçen yıla nazaran 700 000 lira fazlasıyla 1 000 000 lira konmuştur.

Fasıl 761 — Çamaltı, Yavşan ve diğer tuzalarda yayptırılacak yeni tesisler ve bunların genişletme ve sınırlandırma masrafları :

Bu fasla geçen yıldan 100 000 lira noksaniyle 700 000 lira teklif edilmiştir.

Tütün

1958 yılı beş aylık tütün satışı 12 601 249 kilo olup 1957 yılının aynı devresi zarfındaki 11 488 961 kilo satışa nazaran % 9,68 nispetinde fazladır. 1957 yılı satış miktarı 29 125 255 kilo olup satış artış nispetinin buna tatbiki halinde 1958 yılı satış miktarının 31 944 000 kilo olacağı ve 1959 yılı satışının aynı tempodaki artışı muhafaza ettiği takdirde, 35 036 000 kiloyu bulacağı hesab olunmuştur. Ancak yeni fiyatlar nazara alınarak satış tahmini 30 000 000 kilo olarak kabul olunmuş ve satış ne'ilerine göre vasati satış fiyatı 2 055,30 kuruş olduğundan satış tutarının 616 591 250 lirayı bulacağı hesab edilmiştir.

1958 yılı bütçe tahminlerinde 644,20 kuruş kabul olunan tütün fabrika maliyeti asli madde malzeme ve işçilik ve umumi masraflardaki artış nazara alınarak 932,54 kuruş olarak tesbit olunmuştur.

	1958	1959
Asli madde	484,35	503,19
Malzeme	83,21	275,32
İşçilik	34,43	97,18
Umumi masraflar	42,21	56,85
Yekûn	644,20	932,54

Beyiye, nakliye sigorta ve muhtelif masraflardan ibaret olan satış masrafları 1958 yılı bütçe tahminlerinde kilo başına 146,26 kuruş hesab edilmişken 1959 yılı için beyiye ve nakliye ücretlerindeki artış gözönünde tutularak 206,71 kuruş olarak kabul olunmuştur.

	1958	1959
Beyiye	110,26	159,71
Bâyi nakliyesi	9,70	10,—
Hakiki nakliye	7,70	18,—
Zuruf amortismanı	7,—	10,—
Sigorta	2,90	3,—
Muhtelif	8,70	6,—
Yekûn	146,26	206,71

Yukardaki izahata nazaran 1958 ve 1959 yılları tütün satışının maliyet, masraf ve kâr tahminleri aşağıda gösterilmiştir.

Yılı	Kilo	Bedeli	Maliyeti	Satış masrafları	Satış kârları
1958	30 500 000	428 099 138	196 482 460	44 609 900	187 006 778
1959	30 000 000	616 591 250	279 762 990	62 011 750	274 816 510

Tetkikinden de anlaşılacağı üzere miktarı itibariyle 500 000 kiloluk bir noksanlık görülmesine rağmen maliyet bedelinin bir kiloda 288,34 kuruş ve satış masrafının 60,45 kuruş yükselmesine mukabil satış bedellerinin buna mütenazır olarak artması hasebiyle satış kârının 1958 yılına nazaran 87 809 732 lira fazlasıyla 274 816 510 lira olacağı tahmin olunmuştur.

Tuz

1958 yılı bütçemizde tuz satış tahmini 325 000 ton olarak gösterilmiştir. Satış seyrine göre bunun; 343 000 tonu bulacağı ve % 8,16 miktarındaki artış nispetine göre de 1959 yılı tuz satışının 370 000 ton olacağı hesabedilmekte ise de aylık tuz satışları diğer maddelerde olduğu üzere müstakar bir seyir takibetmediğinden ihtiyaten 1959 yılı için de 325 000 ton kabul olunmuştur.

Bu satıştan elde edileceği hesaplanan bedel tutarı 13 609 900 liradır. Beher tonu için 18,58 kuruş maliyet ve 13,18 kuruş satış masrafı hesabedilerek 3 287 960 lira satış kârı elde edileceği tahmin olunmuştur.

1958 yılına nazaran kâr miktarında görülen 2 186 140 lira eksiklik aşağıda gösterildiği üzere 1959 yılı maliyet ve satış masraflarının artmasından ileri gelmiştir.

	1958	1959
Maliyet	13,17	18,58
Satış masrafı	9,80	13,18
Yekûn	22,97	31,76

Çay

1958 yılı beş aylık çay satışı 2 754 418 kilo olup 1958 senesi sonuna kadar 7 000 000 kilo civarında bir satış yapılacağı anlaşılmaktadır. Ancak, 1959 yılı için yeni fiyatlarla da bu seviyede bir istihlâk temin edileceği düşünülerek satış tahmini 7 000 000 kilo olarak kabul olunmuştur.

7 000 000 kilo çayın satış bedeli 280 000 000 liradır. Aşağıda gösterildiği üzere 1959 yılında asli madde, malzeme ve işçilik umumi masraflardaki artışa mukabil satış bedellerinin buna mütenazır olarak artmış olması hasebiyle satış kârının 1958 yılına nazaran 19 103 000 lira fazlasıyla 86 849 000 lira olacağı tahmin edilmiştir.

	Maliyet			Satış masrafı	
	1958	1959		1958	1959
Asli madde	1 107,40	2 317,50	Beyiye	145,—	240,—
Malzeme	44,—	80,00	Bâyi nakliyesi	3,—	3,—
İşçilik	26,40	52,80	Hakiki nakliye	14,—	20,—
Umumi masraf	12,10	15,—	Zuruf	9,—	12,—
			Sigorta	7,—	9,—
			Muhtelif	3,—	10,—
Yekûn	1 189,90	2 465,30	Yekûn	181,—	294,—

Bira

1957 yılı bira satışı 29 569 780 litredir. Satış seyrine göre 1958 yılı satışının 31 710 000 litreyi ve 1959 satışının 34 004 000 litreyi bulacağı tahmin olunmakta ise de fabrikalarımızın kapasitesi ve yeni fiyatlar göz önünde bulundurularak 1959 yılı satışı 27 000 000 litre olarak gösterilmiştir. Aşağıda izah olunduğu üzere maliyet fiyatlarıyla satış masraflarındaki artışlara mukabil satış bedelinin artması sebebiyle satış kârının 1958 yılına nazaran 8 677 460 lira fazlasıyla 15 749 000 lira olacağı tahmin olunmuştur.

	Maliyet			Satış masrafı	
	1958	1959		1958	1959
Asli madde	28,23	38,17	İskonto	—	14,52
Malzeme	3,50	9,88	Bâyi nakliyesi	6	3,63
İşçilik	2,14	7,36	Hakiki nakliye	11	12,—
Su istim	1,83	1,59	Zuruf	0,75	2,—
Umumi masraf	6,10	7,67	Sigorta	1,—	1,—
			Muhtelif	2,—	2,—
Yekûn	41,80	64,67	Yekûn	20,75	35,15

İspirtolar

1957 yılı ispirto satışı 11 929 249 litredir. Satış seyrine göre 1958 yılı satışının 14 milyon litreyi bulacağı tahmin olunmaktadır. Yeni satış fiyatları nazara alınarak 1959 yılı satışı 12 000 000 litre olarak kabul olunmuştur. Aşağıda kaydolunduğu üzere 1959 yılı maliyet ve satış masraflarındaki artışlar sebebiyle masraf miktarı yükselmiş ve buna mukabil satış bedeli artırılmış olduğundan satış kârının 1958 yılına nazaran 7 346 387 lira fazlasıyla 11 856 000 lira olacağı tahmin olunmuştur.

	Maliyet			Satış masrafı	
	1958	1959		1958	1959
Asli madde	54,15	66,37	Beyiye	0,80	1,06
Malzeme	3,38	6,69	Bâyi nakliyesi	1,80	2,89
İşçilik	1,84	3,80	Hakiki nakliye	5,30	10,06
Su	2,10	2,51	Zuruf	2,90	7,04
Umumi masraf	5,62	5,44	Sigorta	3,80	1,—
			Muhtelif	0,63	3,02
Yekûn	67,09	84,81	Yekûn	15,23	25,07

Rakılar

1957 yılı rakı satışı 13 852 095 litredir. Satış seyrine göre 1958 yılı satışının 14 milyon litreye yaklaşacağı anlaşılmakta ise de yeni fiyatlarla 1959 yılı satışının 13 050 000 litreyi bulacağı tahmin olunmuştur. Aşağıda kaydolunduğu üzere 1959 yılı maliyet ve satış masraflarındaki artışlar sebebiyle masraf miktarı yükselmiş ve buna mukabil satış bedelleri artırılmış olduğundan satış kârının 1958 yılına nazaran 35 320 104 lira fazlasıyla 138 628 750 lira olacağı tahmin olunmuştur.

	Maliyet			Satış masrafı	
	1958	1959		1958	1959
Asli madde	166,48	215,22	Beyiye	25,26	40,26
Malzeme	65,39	162,13	Bâyi nakliyesi	37,90	85,82
İşçilik	8,33	20,29	Hakiki nakliye	13,—	28,—
Su	0,64	0,80	Zuruf	11,30	21,—
Umumi masraf	23,—	26,93	Sigorta	2,—	3,—
			Umumi masraf	10,70	11,94
Yekûn	263,84	425,37			
			Yekûn	100,16	190,02

Şaraplar

1957 yılı idare şarabı satışı 5 077 544 litredir. Satış seyrine göre 1958 yılı satışının 5 151 000 litreyi ve 1959 yılı satışının 5 227 000 litreyi bulacağı hesabedilmiş olmakla beraber 1959 yılı için 5 000 000 litre satış kabul edilmiştir. Bu miktarın satış bedeli 6 200 000 liradır. Maliyet bedeli aşağıda kaydolunduğu üzere 1958 yılına nazaran 39,20 kuruş fazladır. Ve satış kârı 845 300 lira tahmin olunmuştur.

	Maliyet	
	1958	1959
Aslı	42,17	67,88
Malzeme	0,62	4,51
İşçilik	1,24	5,84
Su	17	0,43
Umumi masraf	3,69	8,43
Yekûn	47,89	87,09

Diğer içkiler

A) Kanyak :

1957 yılı kanyak satışı 345 519 litredir. Satış seyrine göre 1958 yılı satışının 400 000 litreyi ve 1959 yılı satışının 490 000 litreyi bulacağı hesabedilmiş ve 1959 yılı için 275 000 litre satış tahmin olunmuştur. Bu miktarın satış bedeli 5 151 650 liradır. Bundan 3 075 655 lira satış kârı tahmin olunmuştur.

B) Vermut :

1957 yılı Vermut satışı 347 686 litredir. Satış seyrine göre 1958 yılı satışının 555 000 litreyi ve 1959 yılı satışının 744 000 litreyi bulacağı hesabedilmişse de imal kapasitesi göz önünde tutularak 300 000 litre satış kabul olunmuştur. Bu miktarın satış bedeli 1 962 000 liradır. Ve bundan 498 840 lira kâr tahmin olunmuştur.

C) Kınakına :

1957 yılı Kınakına satışı 3 040 litredir. 1958 yılında satışın 6 000 litreyi ve 1959 yılında ise 10 000 litreyi bulacağı hesabedilmişse de imal kapasitesi nazara alınarak 3 000 litre satış tahmin olunmuştur. Bu miktarın satış bedeli 22 200 liradır. Ve bundan 2 765 lira kâr tahmin olunmuştur.

D) Likörler :

1957 yılı Likör satışı 543 917 litredir. Satış seyrine göre 1958 yılı satışının 610 000 litre ve 1959 yılı satışının 690 000 litre olacağı hesab edilmişse de fabrika kapasitesi nazara alınarak 1959 yılı satışı 500 000 litre tahmin edilmiştir. Bu miktarın satış bedeli 5 815 000 liradır. Ve bundan 1 984 360 lira kâr tahmin olunmuştur.

E) Malt :

1957 yılı Malt satışı 128 568 litredir. Satış seyrine göre 1958 yılı satışının 120 000 litreye ve 1959 yılı satışının 115 000 litreye düşeceği hesab edilmiştir. Ve vasatı hesapla 1959 yılında 100 000 litre satış tahmin olunmuştur. Bunun satış bedeli 285 000 liradır. Bundan 13 570 lira kâr tahmin olunmuştur.

F) Votka :

1957 yılı votka satışı 1 520 117 litredir. Satış seyrine göre 1958 yılı satışının 1 700 000 litreye balığ olacağı tahmin edilmiştir. Yeni fiyatlarla 1959 yılı satışının 1 672 000 litreye vâsıl olacağı tahmin olunmuştur. Bu miktarın satış bedeli 27 414 560 liradır. Bundan 18 809 250 lira satış kârı temini tahmin edilmiştir.

G) Cin :

1957 yılı cin satışı 50 422 litredir. Satış seyrine göre 1958 yılı satışının 55 000 litre ve 1959 yılı, satışının 56 000 litre olacağı hesaplanmış ve 1959 yılı satışı 50 000 litre olarak kabul olunmuştur. Bunun satış bedeli 725 000 liradır. Ve bundan 430 360 lira satış kârı tahmin edilmiştir.

Barut

1959 yılında ambarlarımızda mevcut emvalin satışına devam olunacaktır. 1959 yılı muhammen satış bedeli 3 345 000 liradır. Bu bedelin % 62'si maliyet ve % 11 i satış masrafı olarak hesab edilmiş ve bundan 903 150 lira kâr temin olunacağı tahmin olunmuştur.

Kibrit

1957 yılı kibrit satışı 79 428 sandıktır. Beş aylık satış seyrine nazaran bunun 1958 yılında 57 130 sandığa ve 1959 yılında 41 090 sandığa düşeceği hesaplanmıştır.

Piyasaya yerli kibritlerin çıkarılmış olması ve idareimizce bâyilere terk edilen beyiye miktarının azlığı dolayısıyla satışta azalma hâsıl olduğundan 1958 yılında beyiye miktarı artırılmıştır. Bu itibarla satışların yükseleceği göz önünde tutularak 1959 yılı satışı 70 000 sandık olarak gösterilmiştir.

Bu miktarın satış bedeli 35 000 000 liradır. Aşağıda kaydedilmiş olduğu üzere 1959 yılı maliyet ve satış masraflarındaki artışlara mukabil satış bedeli de artırılmış olduğundan satış kârının 1959 yılına nazaran 1 133 540 lira fazlasıyla 8 705 300 lira olacağı tahmin olunmuştur.

	Maliyet			Satış masrafı	
	1958	1959		1958	1959
Asli madde	60,05	99,10	Bâyi nakliyesi	25,34	50,00
Malzeme	0,98	2,—	Hakiki nakliyesi	4,65	15,00
İşçilik	17,56	27,64	Zuruf	2,20	3,50
Su	2,02	2,15	Sigorta	0,75	1,—
Umumi masraf	21,06	24,75	Muhtelif	0,25	0,50
Yekûn	101,67	155,64	Yekûn	33,19	70,00

Yukardaki hesaplara göre umumi satış kârı 566 086 070 liradır. Bu rakam memleket harici satış-

larda elde edileceği tahmin edilen 650 000 lira ile maliyete giren bütçe masrafları ve sair varidat olarak 16 000 000 lira eklendikten ve döner sermaye masrafları olarak 16 000 000 lira tenzil edildikten sonra bütçe varidatı (B) cetvelinin birinci fasla olan satış kârları 566 736 070 lira olarak tesbit edilmiştir.

Bütçe varidatının bu faslı geçen yıl tahminlerinden 155 554 962 lira fazladır. Bu suretle elde edilen 566 736 070 liraya bütçe varidatı olarak 5 050 000 lira ve satışlardan elde edilen 342 315 980 lira Millî Müdafaa Vergisi ilâvesiyle bütçe kanunu lâyihasının 2 nci maddesinde gösterildiği üzere (B) cetveli yekûnu 914 102 050 lira olmuştur ki, bu miktar geçen yıl tahminlerinden 248 847 518 lira fazladır.

Umumi bütçeye ödenecek Hazine hissesi hesabına gelince :

914 102 050 lira tahmin edilen varidattan bütçe kanunu lâyihasının birinci maddesinde sözü geçen (A - 1 ve A - 2) cetvellerinde gösterilmiş olan ceman 115 421 845 lira tenzil edilerek ve 4250 sayılı Kanun gereğince ispirto ve ispirtolu içkiler satışı kârından % 4,5 nispetinde 7 871 843 Tayyare Resmi ve 5237 sayılı Kanun gereğince inhisarlar sâfi hasılatından % 5 nispetinde 19 704 882 lira belediyeler hissesi ile 5422 sayılı Kanun gereğince bira, şarap, barut ve kibrit kârlarının % 35 i Kurumlar Vergisi 9 170 963 lira ayrılmak suretiyle Hazine hissesi geçen seneye nazaran 182 363 567 lira fazlasıyla 761 932 517 lira olarak tesbit olunmuştur.

İdarenin Hazine hissesinden maada sağladığı gelirler :

	1958	1959
Hazine hissesi	579 568 950	761 932 517
Tayyare Resmi	5 878 743	7 871 843
Belediye hissesi	14 789 612	19 704 882
Bira istihsal vergisi	10 800 000	10 800 000
Kibrit » »	12 600 000	10 500 000
Kurumlar Vergisi	6 995 816	9 170 963
Yakûn	630 633 121	819 980 205

1959 yılı satışlar tahlili

	Ölçü	Satış	Vasati fiyat		Satış masrafları	Satış bedeli	Kâr
			Krş.	S.			
I - İnhisar dâhili satışlar :							
1. Tütün :	Satış	Kilo	30.000.000	2.065,30		616.591.250	
	Maliyet			932,54	279.762.990		
	Satış mas.			206,71	62.011.750	341.774.740	274.816.510
2. Tuz :	Satış	Ton	325.000	4.188,—		13.609.900	
	Maliyet			1.850,—	6.037.040		
	Satış mas.			1.318,—	4.284.900	10.321.940	3.287.960
3. Çay :	Satış	Kilo	7.000.000	4.000,—		280.000.000	
	Maliyet			2.465,30	172.571.000		
	Satış mas.			294,—	20.580.000	193.151.000	86.849.000
4. İspirtolar :	Satış	Litre	12.000.000	208,88		25.041.320	
	Maliyet			84,81	10.176.710		
	Satış mas.			25,07	3.008.610	13.185.392	11.856.000
5. Rakılar :	Satış	»	13.050.000	1.677,68		218.937.750	
	Maliyet			425,37	55.511.400		
	Satış mas.			190,02	24.797.600	80.309.000	138.628.750

		Ölçü	Satış	Vasati fiyat Krs. S.	Satış masrafları	Satış bedeli	Kâr
6.	D. içkiler :	Satış	2.900.000	1.426,74		41.375.410	
		Maliyet		425,56	12.341.310		
		Satış mas.		158,24	4.589.000	16.930.310	24.445.100
İnhisarlar dâhili kârlar yekûnu							539.883.320
II . İnhisar harici satışlar :							
7.	Bira :	Satış	27.000.000	198,15		53.500.000	
		Maliyet		64,67	17.461.000		
		Satış mas.		35,15	9.490.000		
		İstihsal Ver.		40,—	10.000.000	37.751.000	15.749.000
8.	Şarap :	Satış	5.000.000	124,—		6.200.000	
		Maliyet		87,09	4.354.700		
		İstihsal Ver.		20,—	1.000.000	5.354.700	845.300
9.	Barut	Satış	Lira	—	100,—	3.345.000	
		Maliyet		62,—	2.073.900		
		Satış mas.		11,—	367.950	2.441.850	903.150
10.	Kibrit :	Satış	San.	70.000	50.000,—	35.000.000	
		Maliyet		15.564,—	10.894.700		
		Satış mas.		7.000,—	4.900.000		
		İstihsal Ver.		15.000,—	10.500.000	26.294.700	8.705.300
Satış kârları :							566.086.070
Harici satış kârları						650.000	
Maliyete giren bütçe masrafları ve sair gelirler						16.000.000	16.650.000
							582.736.070
Faiz, amortisman, sabit kıymetler sigortası ve sair masraflar							16.000.000
Bütçe (B) cetvelinde gösterilen satış kârları :							566.736.070
Bütçe varidatı						5.050.000	
Millî Müdafaa Vergisi						342.315.980	347.365.980
Bütçe varidatı yekûnu :							914.102.050
Bütçe masrafları						115.421.845	
Tayyare Resmi					7.871.843		
Belediyeler Hissesi					19.704.882	36.747.688	152.169.533
Kurumlar Vergisi					9.170.963		
Hazine Hissesi :							761.932.517
Hasılat					419.616.537		
Millî Müdafaa Vergisi					342.315.980		
Hazine Hissesi					761.932.517		

Rapor

20 . I . 1959

Bütçe Encümeni Yüksek Reisliğine

İnhisarlar Umum Müdürlüğüne ait 1959 yılı bütçe kanun tasarısını tetkik ettik: İdarenin umumi faaliyetleriyle bütçe müfredatı hakkındaki görüşlerimizi Yüksek Riyasetinizce tertiplenen kayıtlara mütenazıran aşağıdaki şekilde arz ve izah eyeriz :

I - KISIM

İnhisarlar Umum Müdürlüğü çalışmaları hakkında umumi görüşlerimiz

A) Umumi mütalâalar :

İnhisarlar Umum Müdürlüğü, sınai ve ticari faaliyetleriyle vergi tahsil eyliyen, hükmi şahsiyeti haiz, mülhak bütçeli devlet müessesesidir.

Muhtelif kanunlarla 1) ihdas edilmiş bulunan inhisarların yüklendiği vazifeleri bu idare (21 fabrika, 51 tuzla, 310 yaprak tütün bakım ve işletme deposu, 29 başmüdürlük, 69 müdürlük, 460 memurluk ve 1 170 başbayilikten terekükübeden organizasyonu ile) ifa etmektedir.

İş hacmi :

	1958		1959	
	Lira	%	Lira	%
1. Tütün	655 921 750	58,34	940 525 000	57,49
2. Tuz	16 189 000	1,44	16 859 900	1,03
3. Çay	150 000 000	13,34	280 000 000	17,12
4. İspirto ve içkiler	262 603 473	23,35	360 186 710	22,02
5. Barut	8 139 000	0,72	3 345 000	0,20
6. Kibrit	31 500 000	2,81	35 000 000	2,14
	<u>1 124 343 223</u>	<u>100,—</u>	<u>1 635 916 610</u>	<u>100,—</u>

Bu tablonun tetkiki ile anlaşılacağı gibi idarenin iş hacmi 1958 yılında : 1 124 353 223 lira 1959 yılında ise 511 563 387 lira fazlasıyla 1 635 916 610 lira civarında olacaktır.

(1) 3078 Tuz Kanunu

4337 Tütün ve tütün inhisarı Kanunu

4223 Çay İnhisarı Kanunu

4250 İspirto ve ispirotolu içkiler Kanunu

4374 Barut ve patlayıcı maddeler Kanunu

5856 Kibritin inhisardan çıkarılması Kanunu

6556 - 6532 Biranın inhisardan çıkarılması Kanunu

6551 Patlayıcı maddelerin inhisardan çıkarılması Kanunu

(S. Sayısı : 51)

Bilhassa yaprak tütün işleme evlerinde sevk bandaları, aspiratör, tavlama ve pres gibi tesisat için bu yıl bütçesine 1 000 000 liralık bir tahsisat konulduğu görülmüştür.

5113 ve 6476 sayılı kanunlar gereğince inşa edilecek olan İzmit Paşalimanı, Maltepe Bakım ve İşleme evleri inşaatı devam etmekte olup Sinob'da tesis edilecek olan bakımevinin inşasına sene içinde başlanacaktır.

c) *İspirtolar :*

Sanayi, yakacak, tuvalet ve saf ispiro imalâtı: Memleketin sanayide, ecza ve kolonya imalinde ve yakmak üzere kullandığı ispirotolarından 1959 yılında 12 000 000 litre satış tahmin edildiği görülmüştür.

ç) *İspiro ve ispirotolu içkiler fabrikaları :*

İçki fabrikalarının bugünkü normal kapasiteleri aşağıda gösterilmiştir :

Fabrika ismi	İspiro 100 litre	Soma 100 litre	Rakı Litre	Votka Litre	Bira Litre
Paşabahçe	3 900 000	2 900 000	6 250 000	1 500 000	
Likör					
İstanbul Bira					14 000 000
Ankara Bira					6 000 000
İzmir	430 000	1 000 000	2 100 000		
Gazianteb		175 000	300 000		
Diyarbakır		550 000	800 000		
Tekirdağ					
Elâzığ					
Ürgüb					
Şarap evleri					
Yekûn	4 330 000	4 625 000	9 450 000	1 500 000	20 000 000

Fabrika ismi	Malt hulâsası Litre	Şarap Litre	Likör Litre	Kaynak Litre	Cin Litre	Vermut Litre
Paşabahçe						
Likör			600 000	330 000	70 000	350 000
İstanbul Bira	100 000					
Ankara Bira		2 330 000				
İzmir		3 500 000				
Gazianteb		800 000				
Diyarbakır						
Tekirdağ		4 000 000				
Elâzığ		860 000				
Ürgüb		975 000				
Şarap evleri		490 000				
Yekûn	100 000	12 955 000	600 000	330 000	70 000	350 000

d) *Rakı ve votka :*

Bu içkilerin muhtelif yıllar satış seyri şöyledir:

Sene	Rakı Litre	Votka Litre
1950	6 278 676	209 481
1951	6 744 988	308 412
1952	7 264 321	415 445
1953	8 193 488	569 767
1954	9 637 885	768 132
1955	9 653 770	953 076
1956	11 291 185	1 230 272
1957	13 838 693	1 520 117
1958	15 000 000	2 588 000 (Bütçe tahmini)
1959	13 050 000	1 672 000 (» »)

Bu satış seyrinin mütalâası fabrikalarda imalâtı karşılayacak normal genişlemelerin kifayetsiz kaldığını gösterir. Bununla beraber işletmelerin kapasitelerine lüzumlu ilâveler yapmak ve bâzi tedbirler alınmak ve fabrikalar forse çalıştırılmak suretiyle âzami istihsal yapmak imkânı sağlanacaktır.

Gelecek senelerde vukuu melhuz artışı karşılamak gayesiyle, rakı ve votka imalinden fabrikaların soma ve saf ispirto ihtiyacını temin edecek saf ispirto tasfiye, soma takdir, rakı takdir, imlâ grupları ve buhar kazanları gibi tesislerin teminine çalışılmaktadır.

Diğer ispirotolu içkilerin istihlâindeki artış seyri normaldir. Bu artışı karşılamak üzere imalât kapasiteleri gerekli işletme tesislerinin tevsii suretiyle temin olunacağı görülmektedir.

e) *Bira :*

Bira fabrikalarının imalât kapasitesi 20 000 000 litre'dir. Bu fabrikalara verilen senelik mamulât siparişi bu işletmelerin âzami forse çalıştırılması suretiyle karşılanmaya çalışılmaktadır. Bununla beraber, 1950 - 1957 yılları arasında imalât artış nispeti (% 70) e baliğ oluşu göz önünde tutularak İstanbul Bira Fabrikasının, imalât imkânı 7 000 000 litre daha bira imaline elverecek şekilde, bâzi tesislerle takviye ve tevsii için faaliyete geçilmiş ve ayrıca 10 000 000 litre kapasitede bir fabrika inşası için bütçeye tahsisat konulmuştur.

f) *Şarap :*

Şarap fabrikalarının, imal ve dinlendirme kapasitesi 13 000 000 litre civarındadır. İdarenin bâzi küvler ilâvesi, Çanakkale Şarap Fabrikası inşaatının ikmali ve halen kirada bulunan Kilis Şarap Fabrikasında da imalât yapılması halinde 17 000 000 liter şarap imaline elverişli hale geleceği anlaşılmıştır.

g) *Tuz işletmeleri :*

50 yi müteceviz muhtelif tuzla işletmesinden vasatı 400 - 500 bin ton tuz istihsal edilmektedir. 1958 yılında deniz tuzlasında : 350 000 ton, göl tuzlalarından 75 000 ton, kaya tuzlalarından 30 000 ton, kaynak tuzlalarından 45 000 ton, olmak üzere, ceman 500 000 ton, istihsali programlanmıştır. Bu istihsal yurdun istihlâkini tamamen karşılamaktadır.

İnhisarlar İdaresi Çamaltı tuzlasındaki tevsilere devam etmektedir. 1959 yılı için talebolunan 700 000 lira ile bu genişleme ve tahkimin ikmal edileceği programından anlaşılmaktadır.

h) Çay işletmesi :

Rize vilâyetinde Fener mevkiinde 1947 yılında faaliyete geçen Çay fabrikasından sonra Gündoğdu, Çayeli fabrikaları ve Pazar, Hopa, İyidere, Azaklı, Kendirli, Musadağı Salarha atelyeleri 1958 yılında aşağıda gösterilen miktarlarda istihsalde bulunmuşlardır.

	Yaş yaprak (Kg.)	Kuru çay (Kg.)		Yaş yaprak (Kg.)	Kuru çay (Kg.)
Fener Fabrikası	3 734 820	839 960	İyidere	1 615 357	368 968
Gündoğdu	2 282 501	507 222	Kendirli	830 192	194 487
Çayeli	1 800 402	410 090	Azaklı	932 206	220 156
Pazar	767 169	170 482	Salarha	826 183	183 596
Hopa	552 122	132 693	Musadağı	722 158	170 479
			Ambar fazlası	301 395	65 238
			Yekûn	14 364 505	3 263 371

Bu fabrika ve atelyelere ilâveten Pazarköy, Güneysu, Veliköy, Tirebolu, Eskipazar, Çiflik mevkilerinde birer atelye kurulmakta olup 1959 kampanyasında faaliyete geçeceklerdir. Çayın süratle gelişmesine mütenazır olarak 1959 yılında Atrvin vilâyetine bağlı Arhavi kazasında bir atelye ile, Giresun vilâyeti merkezinde bir atelye kurularak bu mıntakalar mahsulünün işlenmesi sağlanacaktır.

Doğrudan doğruya memleket mahsulünü işliyen bu fabrika ve atelyelerden başka İstanbul'da dahilî mamulât ile hariçten ithal olunan çayları paketliyen bir atelye daha mevcuttur. Yerli ve eenebi 6 500 ton çay burada harman edilip, paketlenmektedir. İstihlâkin artışı dolayısıyla 1958 yılında Rize fabrikalarında ve Ankara'da da çay paketlenme işine başlanmıştır. Çay mahsulünün Mayıs ve Eylül ayları arasında toplanıp tamamen kendine has ve şartları itibariyle yüklü, muntazam bir çalışmayı icabettirishi karşısında bu yıl mahsulünün hiç zarar verilmeden işlenishi çalışma programının iyi tatbik edildiğine delil teşkil etmektedir.

Memleket çay istihlâki 1959 yılı için 7 milyon kilo hesap ve yerli çayın da 1959 da asgari 3,5 milyon kiloyu bulacağı tahmin edilmekte olduğuna göre memleketin ihtiyacının yarısının yurdumuzda yetiştirilmekte olduğunu tebarüz ettirmek isteriz.

Çay fabrika ve atelyelerine ait işletme cihazlarının Makina ve Kimya Endüstrisi Kurumu tarafından imal edilişi de bilhassa memnuniyetle kayda şayan görülmüştür. Memleket çaycılığı mevzuunda bu iki müessesenin müspet faaliyetleri şayanı takdirdir.

i) Kibrit işletmesi :

Kibritin inhisardan çıkarılmasından sonra, hususi âmillerce de kibrit imal ve satışına başlanılmıştır. İnhisarlar İdaresince sene içinde ithal olunan kibritler de nazarı dikkate alındığı takdirde yerli kibrit sanayiimizin memleket kibrit ihtiyacını tamamiyle karşılayacağı anlaşılmış bulunmaktadır.

j) Kereste fabrikası :

Geçen iki yılda görüldüğü gibi mamulât ambalâjında oluklu karton kullanılması tasarruf sağlamış ve Tatava Kereste fabrikasının kapatılması faydalı olmuştur. Halen İyidere fabrikasının işlediği tomruklarla idarenin kereste ihtiyacı karşılanmaktadır.

k) İşletmelerde işçi ve sosyal yardım işleri :

İnhisarlar İdaresinde, daimî ve muvakkat olarak çalıştırılan 30 000 işçiye 1957 yılında 86 339 370 lira ücret ödenmiştir. 1958 yılının işlenmiş aylarına göre cari yıl sonuna kadar ödenecek ücret tutarı 104 888 000 lirayı bulacağı hesaplanmıştır.

1959 yılında ücretlere yapılacak olan zamlar muvacehesinde ücretlerin 124 500 000 lirayı aşacağı umulmaktadır.

Sosyal yardımlara gelince :

1957 yılında yapılan yardımlar yekûnu 8 629 698 lira tutmuştur. 1958 yılında bu masraflar yekûnu 11 milyon lirayı bulacaktır.

1959 senesinde bu masrafın 14 milyon lirayı geçeceği tahmin edilmektedir.

II - Tevzi bakımından

İnhisarlar Umum Müdürlüğü merkez teşkilâtından maada birbirine bağlı 460 memurluk, 6 tuzla âmirliği, 45 tuzla memurluğu, 69 müdürlük ve 29 başmüdürlükten ibaret bir bölge organizasyonuna sahiptir.

Bu teşkilât dışında kalan yerlerde satış ve tevzi işleri sözleşmeli 1 170 başsatıcılarla idare olunmaktadır. Satışın tevzi masrafları (Nakliye, bey'îye, sigorta, ambar kiralaları) personel ve müteferrik masraflardan terekkûbetmektedir.

Başmüdürlükler teşkilâtı tevzi organı kabul edildiği takdirde, 1959 yılı bütçesinin (A/1) cetvelinde vilâyetlere ait masrafların yekûnu 20 659 600 lirayı tevzi masrafı olarak kabul etmek doğru olur. 1959 yılı Millî Müdafaa ve İstihsal vergileri hariç, inhisar mamullerinin satış tutarı 1 293 600 000 lira tahmin edildiği cihetle, İnhisarlar İdaresinin kendi teşkilâtiyle yaptığı tevzi için ödeyeceği masrafların satış bedellerinin % 1.60 na tekabül ettiği görülmektedir.

III - Hazineye temin ettiği gelir bakımından

İnhisarlar İdaresi Hazineye, a) Satış kârı, b) Millî Müdafaa Vergisi olmak üzere iki şekilde gelir temin eylemektedir.

a) Satış kârları :

1959 yılı bütçesinin (B) cetvelinde 571 786 070 lira gelir tahmin edilmektedir. Bunun 566 736 070 lirası inhisarlar varidatı, 5 050 000 lirası ise muhtelif resimler ve hasılâttır. Eski senelere nazaran çeşitli mamûlâtın kâr nispetleri aşağıya çıkarılmıştır.

Yıl	Mamûl tütün %	İspirto ve		Barut %	Çay %	Kibrit, çak- mak ve taş %
		İspirtolu içkiler %	Tuz %			
1948	43,15	39,08	61,—	27,98	36,45	14,58
1949	43,41	44,59	55,17	30,36	39,02	13,44
1950	42,69	42,81	53,15	34,20	43,10	8,32
1951	44,43	45,90	56,43	36,11	43,50	9,43
1952	45,13	50,64	53,10	30,—	43,21	8,25
1953	39,82	50,41	53,24	29,38	43,16	4,65
1954	40,59	52,22	51,69	25,20	37,63	2,46
1955	49,02	54,21	44,31	26,01	46,20	3,47
1956	45,46	50,76	39,62	29,80	50,56	0,32
1957	44,57	51,20	32,76	32,10	49,82	3,44

Maliyet unsurlarından iptidai madde, malzeme, işçilik ve umumi masraflarda görülen artışlar sebebiyle satış gelirinin satış hasılatına nispeti düşmüş ve 1957 yılında yapılmış olan fiyat ayarlamasına rağmen 1958 yılında masrafların artış seyri karşısında mamulât satış fiyatlarının yeniden ayarlanması zarureti hâsıl olmuştur.

Bu hususta alâkalı hesap ve malûmat muvacehesinde :

Bir vergi cibayet müessesesi karakterini taşıyan İnhisarlar İdaresi; mamullerinde Devletin temin ettiği varidatın yabancı monopol idareleri nispet ve miktarında bulunması, vergi politikası ve monopol sisteminin bâriz hususiyetlerini muhafaza bakımından zaruri görüldüğü,

Monopol rejimi câri memleketlerde inhisar imalâtı üzerinde tahsil edilecek meblâğın - cibayet usulleri ne olursa olsun - Devlete temin olunan gelirlerle nispeti monopollerin iletme emsalini teşkil ettiği,

Bu nispetin % 70 ile 76 arasında olduğu halde memleketimizde son defa 5 . XII . 1957 tarihinde yapılmış bulunan zamma tekaddüm eden tarihte bu emsalin % 51 e kadar düştüğü bu defaki yeni fiyatlarda bu nispeti ancak % 63, 66 ya çıkarmış bulunduğuy,

Memleket dâhilinde istihlâk olunan çayın % 50 sinin hariçten ithâli zarureti ve son defa ithal rejiminde vâkı değişikliklerin tahmil ettiği külfetler dolayısıyla meydana gelen zararı telâfi için çay satış fiyatının kiloda 25 liradan 40 liraya çıkarılmış olduğu,

Hakkında Umum Müdürlükçe verilen izahat tarafımızdan yerinde görülmüştür.

b) Millî Müdafaa vergileri :

İnhisar altında bulunan maddelerden tütün,tuz ve müskirattan - satış bedeline ilâveten - Millî Müdafaa Vergisi alınmaktadır. Bu verginin muhtelif senelerde Hazineye sağladığı geliri gösteren tablo aşağıdadır.

Sene	Tütün	Tuz	Müskirat	Kibrit	Ç. Taşı	Yekûn
1948	69 589 981	2 350 019	12 926 825	9 957 947	63 952	94 888 624
1949	84 241 395	2 567 073	13 641 322	10 571 051	4 607	111 024 448 (14 Aylık)
1950	75 686 930	2 519 369	12 009 854	8 544 062		98 760 215
1951	82 096 696	2 523 025	13 041 471	8 858 779		106 519 972
1952	91 868 499	2 885 676	13 674 068	1 492 791		109 921 034
1953	99 425 550	2 671 637	15 298 411			117 395 598
1954	114 938 898	3 110 864	18 299 725			136 349 487
1955	147 668 311	2 860 444	14 972 737			165 501 492
1956	166 116 952	3 202 958	15 746 946			185 066 856
1957	196 108 910	3 211 503	16 222 053			215 542 466

İnhisar maddeleri satışının artışına uygun surette Millî Müdafaa vergilerinin de arttığı görülmektedir. 1958 yılı 249 373 424 lira olarak tahmin edilmiş ve 1959 yılında bu miktar 342 315 980 lira hesaplanmıştır.

İnhisar maddeleri dışında kalan bira, kibritten vaktiyle Millî Müdafaa Vergisi olarak ödenen gelen miktarların İstihsal Vergisi adıyla ödenmekte bulunduğu ayrıca kayda değer görülmüştür. Filhakika 1959 yılında İnhisar İdaresinin bira ve kibritten ödeyeceği İstihsal vergilerinin tutarı da 21 300 000 lirayı bulmaktadır.

II. - KISIM

1959 yılı Bütçesi masraf kısmı

İnhisarlar Umum Müdürlüğünün 1959 yılı masraf bütçesinde (A/1) kısmı 42 171 845 lira ve (A/2) kısmı 73 250 000 lira olmak üzere 115 421 845 lira teklif edilmektedir.

(A/1) kısmındaki fazlalık 11 630 085 lira ve yatırımlara ait (A/2) kısmındaki teklifin fazlası da 45 770 349 liradır.

(A/1)

Bütçenin (A/1) kısmında İdarenin âdi masraflarına aidolan fazla ve noksanlıkların fasıl ve maddeleri aşağıya çıkarılmıştır.

F.	M.	Tahsisatın nev'i	Fazla Lira	Noksan Lira
202	11	Umum müdürlük memurları ücreti	160 000	
	12	Vilâyetler memurları ücreti	192 000	
	13	Fabrikalar ve işletmeler memurları ücreti	381 000	
206	13	Fabrika ve işletmeler memurları çocuk zammı	15 000	
	23	Fabrika ve işletmeler memurları doğum yardımı	2 000	
	40	Yakacak zammı	3 000	
209	11	Emekli ve giriş kesenekleri	31 845	
	12	% 1 ek karşılığı	7 717	
	14	Yönetim masrafları	3 000	
218		Kasa tazminatı	70 000	
229		Aylıklarda yapılacak değişikliklerin gerektirdiği masraflar	9 690 800	
301	10	Kırtasiye		13 000
	20	Döşeme	2 500	
	30	Demirbaş	10 000	
	40	Öteberi	15 000	
	50	Aydınlatma	5 000	
302	10	Kırtasiye		54 000
	20	Döşeme	15 000	
	30	Demirbaş	45 000	
	40	Öteberi	25 000	
	50	Aydınlatma	17 500	
	60	Isıtma	80 000	
303		Basılı kâğıt ve defterler		90 000
304	11	Merkez posta ve telgraf	10 000	
	21	Merkez telefon	10 000	
	22	Vilâyetler telefon	10 000	
306		Giyecekler	130 000	

F.	M.	Tahsisatın nev'i	Fazla Lira	Noksan Lira
307	10	Daimî memuriyet harcırahı	75 000	
	20	Muvakkat memuriyet harcırahı	270 000	
	30	Müfettiş harcırahı	40 000	
	40	Enebi memleketler harcırahı	50 000	
308	11	Merkez tedavi masrafları	70 000	
	12	Vilâyetler tedavi masrafları	120 000	
	13	Fabrikalar tedavi masrafları	75 000	
403		Temsil masrafları	5 000	
407	50	Bina ve arazi vergileri	2 000	
	60	Kaçığın meni ve takibi masrafları	13 500	
420	11	İşçi ücretleri	35 000	
	12	Yönetim masrafları	19 500	
	13	Teknik masraflar	33 000	
	14	Fidelik müsabakaları	4 000	
	16	Mücadele masrafları	15 000	
421	11	Tütün ekimi yazma masrafları	90 000	
446		Sigorta fonu karşılığı	15 000	
447		Sivil müdafaa fonu karşılığı	115 323	
448		İmha edilecek evrak masrafları	75 000	
451		Yayın masrafları		25 000
452	10	Staj için enebi memleketler masrafı	26 000	
543	10	Kurum, derneklere katılma payı	15 500	
459		Spor masrafları	2 500	
476		Kurs masrafları	11 400	
502		Eski yıllar borçları		7 000
602		İşçi kurul sendikalarına yardım	25 000	
604		Hayır kurullarına yardım	10 000	
605		4250 sayılı Kanun gereğince yapılacak ödemeler		325 000
		Yekûn	12 144 085	514 000

Bütçe lâyihasının esbabı mucibesinde artış sebepleri izah olunan bu miktar zaruretlere ve kanuni sebeplere istinadettirilmiş bulunmaktadır.

(A - 2)

Masraf kısmı

Bütçenin bu kısım fasıl ve maddeleri arasında 1958 yılına nazaran aşağıda tebarüz ettirilen değişmeler yer almaktadır.

F.	M.	Tahsisatın nev'i	Fazla Lira	Noksan Lira
701	11	Merkez yapı onarımı		25 000
	13	Fabrika ve işletmeler yapı onarımı	200 000	
735	11	Umum müdürlük binası inşaatı	500 000	
	12	Vilâyetler satınalma, yaptırma	1 050 000	
	13	Fabrikalar ve İş. satınalma ve yaptırma	4 669 083	
736		Yaprak tütün bakım evleri inşaatı	1 000 000	
741	10	Fabrika, imal ve doldur. ev. inşaatı	13 700 000	
	20	A. M. F. firması bonoları	76 266	
751		Satılınacak makinalar	24 000 000	
752		Satılınacak taşıtlar	700 000	
761		Çamaltı ve Yavşan tevsii		100 000
Yekûn			45 895 349	125 000

Yatırımlar tablosunun :

701 nei faslında Umum Müdürlük enstitü binalarında lüzumlu onarmalar, vilâyetlerde mevcut idare binalarında ve fabrikalarında gereken tamirat yapılacaktır.

735 nei faslında istenilen tahsisat ile İstanbul Belediyesinden satınalınan arsa üzerinde 1959 yılında, 1958 senesi içinde başlanılmış olan Umum Müdürlük binası inşaatına devam olunacaktır.

Vilâyetlerde: Bergama, Çarşamba, Kırşehir, İskenderun, Kalecik ve Sivrihisar idare binalarının inşasına devam edileceği ve Kars, Samsun, Bitlis, İsparta binaları kalorifer tesisatı yaptırılacağı, Erzurum Başmüdürlüğünde bir ambar inşa edileceği anlaşılmıştır.

Fabrika binalarına gelince : Bu tertipteki tahsisatla;

İstanbul Bira Fabrikasında imalâtı artırmaya mâruf tevsii inşaat, İyidere Çay Fabrikası, Çanak-kale Şarap Fabrikası, Diyarbakır ve Gaziantep ve diğer içki fabrikalarında imalâtla ilgili tevsii işleri, tuzlalarda idare binaları, Fener, Gündoğdu, Çayeli fabrikalarının tevsii, Arhavi, Eskipazar, Çiftlik, Pazarköy, Güneysu, Veliköy'de atelyeler inşaatı yapılacaktır.

736 nei fasla ait 5 milyon liralık tahsisatla 5113 ve 6476 sayılı kanunlara tebaan İzmit, Paşalimanı, İstanbul Maltepe Bakım ve İşletme evleri inşaatına devam olunacağı, Sinob'da bir bakım evi yapılacağı hakkındaki İdare programı görülmüştür.

741 nei faslında Maltepe Sigara Fabrikası, bir bira fabrikası inşaatı ve bonoların tediyesi yer almaktadır.

Son yıllarda yurdumuzda sigara istihlâkinin artış miktarı mevcut sigara fabrikalarının tevsii ve ıslahı ile karşılanamıyacak bir seviyeye ulaşmış bulunması, sigara sanayiinde vukua gelmiş olan yenilikleri memleketimizde tatbik etmek zarureti yeni bir fabrikanın lüzumunu telkin etmiştir. Büyük istihlâkin merkezini teşkil eden İstanbul'da Maltepe'de inşa edilmekte olan bu fabrikada tütün sanayiinin bütün icaplarına uygun olarak rutubetlendirme, tavlama, yaprak açım işleri tamamen otomatik bir hale getirilmiş harman işleri, kıyılmış tütün nakil işleri de keza makinalaşmış olacaktır.

Fabrika sahasında bir yaprak tütün bakım evi, malzeme depoları, işçilere ait lojmanlar ve sosyal tesisler bulunacaktır. Senelik kapasitesi 17 milyon kiloyu bulacak olan bu fabrikada 1 800 işçi çalışacaktır.

751 nei fasıla konulan 30 000 000 liralık tahsisatda muhtelif fabrikalar için alınacak ve kurulacak makinalar yer almıştır. Bu makinaların çay fabrikalarına aidolanları evvelce bahsolunduğu gibi ve Kimya Endüstrisi Kurumundan tedarik edilecektir. Bu faslın da geniş bir programı mevcuttur. İnhisarlar İdaresinin istihlâki karşılamak üzere fabrikaların kapasitesini genişletmeye mâtuf olan bu programının tamamen tatbiki şayanı temennidir.

752 nei fasılda taşıt vasıtaları için 1 milyon lira istenilmiştir. Bu para ile, Umum Müdürlüğün yıpranmış olan komyon vesair taşıtları yenileneceği gibi genişlemiş bulunan çay bölgelerindeki nakliyat bir dereceye kadar, daha emin ve süratli bir şekilde yapılabilecektir.

761 nei fasılda tuzlalar için geçen yıldan 100 000 lira noksan tahsisat talebedilmiştir. Çamaltı Tuzlasının tevsi inşaatı bu yıl tamamen ikmal olunacaktır.

Hulâsa itibariyle idarenin gerek (A/1) ve gerekse (A/2) tertiplerinde 1959 yılı için âzami surette tasarrufa gayret edilmiş bulunduğu müşahade edilmiştir.

(B) - Cetveli

1959 yılı varidat tahminlerinin incelenmesi :

1959 yılı varidat tahminlerinin tetkikinde tasarı muhteviyatı varidat tahminleri geçen yıllar varidatıyla mukayese edilmiştir.

	1957 yılı bilânço Lira	1958 yılı bütçe tahmini Lira	1958 yılı 8 aylık fiilî Lira
Satış kârları	341 017 026	403 431 108	278 836 585
Bütçe varidatı	4 900 950	4 700 000	2 047 291
Müdafaa vergisi	215 542 467	249 373 424	175 342 456
Hazine H. devrolunan	11 210 490	7 750 000	5 166 664
Yekûn	572 670 933	665 254 532	461 392 996

	1958 yılı 4 aylık tahmini Lira	Yekûn Lira	1959 yılı bütçe tahmini Lira
Satış kârları	139 418 292	418 254 877	557 236 070
Bütçe varidatı	1 023 645	3 070 936	5 050 000
Müdafaa vergisi	87 671 228	263 013 684	342 315 980
Hazine H. devrolunan	2 583 332	7 749 996	9 500 000
Yekûn	230 696 497	692 089 493	914 102 050

Umumi olarak verilen bu malûmattan sonra İnhisarlar İdaresi mamulâtının başlıca maddelerine ait tahminler ve bunların dayandığı unsurlar aşağıdaki şekilde gözden geçirilmiştir.

1. *Mamul tütün :*

1959 satış miktarı, satış vasatı fiyatı, satış hasılatı, maliyet bedeli, maliyet tutarı, satış masrafları, nihayet satış kârı bakımından 1957 yılı neticeleri ve 1958 yılı durumu birlikte mütalâa edilerek keyfiyet rakamlarla aşağıya çıkarılmıştır.

	Satış miktarı		Maliyet	
	Kilo	V. fiyat	Lira	V. fiyat
1958 yılı bütçe tahmini	30 500 000	1 403,60	428 099 138	644,20
1959 » » »	30 000 000	2 065,30	616 591 250	932,54
Fark	— 500 000	661,70	188 492 112	288,34
1957 yılı bilânçosu	29 164 739	1 267,39	369 629 663	585,71
1958 yılı 8 aylık	21 214 344	1 422,52	301 778 988	644,—
1958 yılı 4 aylık (Tah.)	9 607 172	1 931,75	185 586 312	644,—
Yekûn	30 821 516	1 581,25	487 365 300	644,—

	Satış masrafları		Satış kârları	
	V. fiyat	Lira	V. fiyat	Lira
1958 yılı bütçe tahmini	146,26	44 609 900	613,14	187 006 778
1959 » » »	206,71	62 011 750	916,05	274 816 510
Fark	60,45	17 401 850	302,91	87 809 732
1957 yılı bilânçosu	117,—	34 123 932	564,67	164 685 536
1958 yılı 8 aylık	146,—	30 972 942	632,52	134 185 671
1958 yılı 4 aylık (Tah.)	146,—	14 026 478	1 141,75	109 689 649
Yekûn	146,—	44 999 420	791,25	243 875 320

Bu liste muhteviyatından anlaşıldığına göre 1959 yılında beher kilosu 2 055,30 kuruştan 30 000 000 kiloluk satış tahmin edilmiştir. İdarece bir kilosunun maliyeti 932,54 kuruş ve satış masrafı 206,71 kuruş hesaplandığına göre bir kilodan 916,05 kuruş kâr elde edilecektir.

Millî Müdafaa Vergisi bundan hariçtir. Bu listelerin ifadesine göre İnhisarlar İdaresinin 30 000 000 kilo tütün satışından elde edilecek satış kârı 274 816 510 lirayı bulacaktır.

2. *Tuz :*

1958 yılı muhammen ve 1957 yılı fiilî durumları incelenmek suretiyle tetkika tâbi tutulan tuz hakkında da aşağıdaki tablo tertiplenmiştir.

	Satış miktarı			Maliyet	
	Ton	V. fiyat	Lira	V. fiyat	Lira
1958 yılı bütçe tahmini	325 000	39,81	12 939 000	13,17	4 279 900
1959 » » »	325 000	41,88	13 609 900	18,58	6 037 040
Fark	—	2,07	670 900	5,41	1 757 140
1957 yılı bilânçosu	320 735	43,62	13 992 539	28,73	9 215 931
1958 yılı 8 aylık	256 155	45,10	11 552 303	13,—	3 330 015
1958 yılı 4 aylık (Tah.)	128 077	45,10	5 776 151	13,—	1 665 007
Yekûn	384 232	45,10	17 328 454	13,—	4 995 022

	Satış masrafları		Satış kârları	
	V. fiyat	Lira	V. fiyat	Lira
1958 yılı bütçe tahmini	9,80	3 185 000	16,84	5 474 100
1959 » » »	13,18	4 284 900	10,12	3 287 960
Fark	3,38	1 099 900	6,72	2 186 140
1957 yılı bilânçosu	1,08	361 990	13,02	4 377 181
1958 yılı 8 aylık	10,—	2 561 550	22,10	5 660 738
1958 yılı 4 aylık (Tah.)	10,—	1 280 775	22,10	2 830 369
Yekûn	10,—	3 842 325	22,10	8 491 107

Yukardaki izahata nazaran 1959 yılında beher tonu 41,88 liradan 325 000 ton tuz satılacağı, beher ton maliyetinin 18,58 lirayı bulacağı ve bir ton için 13,18 lira satış masrafı yapılacağı ve nihayet bir tondan 10,12 lira satış kârı elde edileceği anlaşılmaktadır.

Muhtelif yıllar tuz satış seyrinin incelenmesi sonunda 1959 yılında satılacak tuz miktarı ihtiyatlı ve isabetli olarak hesaplandığı kanaatine varılmıştır. Bu satıştan elde edilecek satış kârı tutarı 3 287 960 liradır.

3. İspirto ve ispirtolu içkiler :

Bira, rakı, şarap, ispirto ve diğer müteferrik içkilerden terekübeden bu gruptan bira, rakı ve şarap maddelerinden elde edilmesi beklenen varidat aşağıdaki şekilde izah edilmiştir.

A) Bira :

	Satış miktarı			Maliyet	
	Litre	V. fiyat	Lira	V. fiyat	Lira
1958 yılı bütçe tahmini	27 000 000	128,74	34 760 000	41,80	11 285 960
1959 » » »	27 000 000	198,15	53 500 000	64,67	17 461 000
Fark	—	69,41	18 740 000	22,87	6 175 040
1957 yılı bilânçosu	29 724 988	128,57	38 217 087	38,24	11 365 184
1958 yılı 8 aylık	23 684 870	127,99	30 316 049	42,—	9 947 645
1958 yılı 4 aylık (Tah.)	6 838 674	177,87	12 164 011	42,—	2 872 245
Yekûn	30 523 544	139,17	42 480 060	42,—	12 819 890

	Satış masrafları		Satış kârları	
	V. fiyat	Lira	V. fiyat	Lira
1958 yılı bütçe tahmini	60,75	16 402 500	26,19	7 071 540
1959 » » »	75,15	20 290 000	58,33	15 749 000
Fark	14,40	3 887 500	32,14	8 677 460
1957 yılı bilânçosu	60,64	18 028 050	29,69	8 823 853
1958 yılı 8 aylık	61,—	14 447 771	24,99	5 920 633
1958 yılı 4 aylık (Tah.)	61,—	4 171 589	74,87	5 120 177
Yekûn	61,—	18 619 360	36,17	11 040 810

Bu tabloya göre 1959 yılı bira satış tahmini miktar itibariyle geçen yılın aynıdır.

İstihlâk, ihtiyaç ve talep bu miktarın çok üstünde olmasına rağmen fabrikaların kapasiteleri imkân vermediğinden 27 000 000 litre aynen ipka edilmiştir. Bir litre satış fiyatı 198,15 kuruş ve beher litrenin maliyeti 64,67 satış masrafları 75,15 kuruş ve satış kârı ise 58,33 kuruştur. Bu hesaplara satıştan 15 749 000 lira kâr sağlanacaktır.

Masraf tablasında yatırımlar bahsinde bira fabrikalarında yapılacak tesisler hakkındaki tahsisata ait mütalâa ve kanaatimizin bu bahiste de tekrarı faydeli görülmüştür.

B) Rakı :

Rakı satışlarında devamlı olarak kaydedilen artışlarla 1956 yılında istihlâk 11 291 185 litreden 1957 de 13 838 692 litreye çıkmıştır. 1958 nihayetinde 14 000 000 litre satış tahmin edilmektedir. 1959 yılında ise yeni fiyatlarla bu satışın 13 050 000 civarında bulunacağı anlaşılmaktadır.

	Satış miktarı		Maliyet		
	Litre	V. fiyat	Lira	V. fiyat	Lira
1958 yılı bütçe tahmini	15 000 000	1 052,72	157 909 134	263,84	39 575 968
1959 » » »	13 050 000	1 677,38	218 937 750	425,37	55 511 400
Fark	1 950 000	624,66	61 028 616	161,53	15 935 432
1957 yılı bilânçosu	13 838 693	905,38	125 292 636	226,17	31 299 138
1958 yılı 8 aylık	9 836 102	1 061,77	104 436 901	264,—	25 967 310
1958 yılı 4 aylık (Tah.)	4 163 898	1 502,58	62 565 969	264,—	10 992 690
Yekûn	14 000 000	1 192,88	167 002 870	264,—	36 960 000

	Satış masrafları		Satış kârları	
	V. fiyat	Lira	V. fiyat	Lira
1958 yılı bütçe tahmini	100,16	15 024 520	688,72	103 308 646
1959 » » »	190,02	24 797 600	1 061,99	138 628 750
Fark	89,86	9 773 080	373,27	35 320 104
1957 yılı bilânçosu	113,09	15 650 188	566,12	78 343 310
1958 yılı 8 aylık	100,—	9 836 101	697,77	68 633 490
1958 yılı 4 aylık (Tah.)	100,—	4 163 899	1 138,58	47 409 380
Yekûn	100,—	14 000 000	828,88	116 042 870

Bu rakamların ifadesine nazaran 1 litre rakı maliyeti 425,37 kuruş, satış masrafları 190,02 kuruş ve satış fiyatı 1 677,68 kuruş olduğuna göre 1 litrede 1 062,29 kuruş hesabıyla umumi satışlardan 138 628 750 lira kâr elde edilecektir.

C) Şarap :

Aşağıdaki hesaplama tablosu ile şarapların 1959 yılı maliyet ve kârı ifade edilmektedir.

Satış miktarı			Maliyet		Satış kârı	
Litre	V. F.	Lira	Litrede	Lira	Litrede	Lira
5 000 000	124,—	6 200 000	107,094	5 354 700	16,906	845 300

Netice

Yukardaki izahata göre mamul tütün, tuz, bira, rakı ve şaraptan elde edileceği tahmin edilen kârlarla diğer maddelerden tahakkuk edecek satış kârları :

	Lira
1. Tütün	274 816 510
2. Tuz	3 287 960
3. Bira	15 749 000
4. Rakı	138 628 750
5. Çay	86 849 000
6. İspirto	11 856 000
7. Diğer içkiler	24 445 100
8. Şarap	845 300
9. Barut	903 150
10. Kibrit	8 705 300

566 086 070 lira ve buna yurt dışı

satılardan elde edileceği umulan 650 000 lira ile maliyete giren bütçe masrafları ve sair gelirler toplamı 16 000 000 liranın ilâvesi ve buna mukabil mütedavil sermaye masrafları olan 16 000 000 liranın tenzili suretiyle bütçe varidatı yani (B) cetvelinin 1 nci faslı olan 566 736 070 liralık satış kârını hesaplamak mümkündür.

Bütçe varidatının diğer bölümlerini teşkil eden muhtelif resim, muhtelif varidat ve Millî Müdafaa vergilerinin de satış kârlarına ilâvesi halinde umumi varidat bütçe tasarısının (B) cetvelinde gösterildiği gibi 914 102 050 lira tutmaktadır.

Bütçenin (A/1 ve A/2) cetvellerindeki masraf yekûnu 115 421 845 lira ve Tayyare Resmi 7 871 843 lira, Belediyeler hissesi 19 704 882 ve Kurumlar Vergisi 9 170 963 liralık 4 kalem tutarı 152 169 533 liranın tenzilinden sonra idarenin Hazine hissesi olarak ödiyeceği meblâğın miktarı 761 932 517 liradır.

Temenni ve teklifler

1. 3437 sayılı Tütün ve tütün inhisarı Kanununun II nci maddesi gereğince ekim yasağı konulmuş olan bölgelerin tâyin ve tesbit edilmesi tarihinden bu yana uzun bir zaman geçmiş bulunması bakımından bu mntakaların toprak vasıfları ıslah edilmiş ve ilk tesbit tarihlerinde bâzi görüş hatalarına da düşülmüş bulunabilir.

Son tarihlerde bu mevzuda tevali eden müracaatlar de bu görüşümüzü teyideder durumdadır. Esasen alâkahların bu mevzudaki kanuni müracaatları idarece tetkika tâbi tutulmakta olduğuna göre bu işin esash bir şekilde ele alınmasını uygun mütalâa etmekteyiz.

2. İnhisarlar Umum Müdürlüğünün çay mevzuundaki başarılı faaliyetinin devamını ve yurdumuz için çok mühim bir madde haline girmiş bulunan çayın süratle ve ziyaa uğramadan fabrikasyona tâbi tutulmasını temin maksadiyle, çay alım noktalarıyla fabrika ve atelyelerin oldukça muntazam yollarla birbirlerine bağlı bulunması lüzumludur.

Bu hususun mahallî idarelere teminine imkân olmadığına göre idarece alınacak yol makinalarıyla bu güzergâhın nakliyata müsait bir hale konması gerek ekiciler ve gerek idare menafii bakımından faideli görülmektedir.

Bu makinaların mubayaası imkânını sağlamak için (R) cetveline gereken formülün ilâve edilmesini teklif etmekteyiz.

İnhisarlar Umum Müdürlüğünün 1959 yılı Bütçe kanun lâyihasını yüksek encümeninizin takdir ve tasviplerine saygılarımızla arz ederiz.

Ankara Mebusu
İsmail Rüştü Aksal
(Bulunmadı)

Artvin Mebusu
Yaşar Gümüşel

Kocaeli Mebusu
Cemal Tüzün

Nevşehir Mebusu
Necmeddin Önder

Bütçe Encümeni mazbatası

B. M. M.
Bütçe Encümeni
Sayı No: 1/266
Tarar No: 38

26 . I . 1959

Yüksek Reisliğe

İnhisarlar Umum Müdürlüğü 1959 yılı bütçe hakkında hazırlanan ve Yüksek Meclise takimi İcra Vekilleri Heyetince kararlaştırılıp vekâletin 29 . XI . 1958 tarihli ve 71-823/3205 nolu tezkeresiyle gönderilen kanun lâiyhası güvenimize havale edilmiş olmakla Gümrük İnhisarlar Vekili, İnhisarlar ve Maliye Vekâli Bütçe ve Malî Kontrol Umum Müdürleri oldukları halde tetkik ve müzakere edildi.

İnhisarlar Umum Müdürlüğünün 1959 yılı bütçesini encümenimiz adına tetkik eden raporlar heyetinin hazırlamış oldukları rapor müzakere edildiğinden ve Umum Müdürlüğün faaliyetine giren çeşitli hizmet mevzuları üzerine sorulan sualler Hükümet tarafından etraflı şekilde cevaplandırıldıktan sonra bütçenin fasil maddelerinin incelenmesine geçilmiştir.

Umum Müdürlüğün 1959 masraf tertiplerini kapsayan (A/1) işaretli cetvel yekûnu geçen nispetle 11 630 085 lira fazlalıkla 42 171 845 lira tutarını teşkil eden (A/2) işaretli cetvel yekûnu ise yine 45 770 349 lira fazlasiyle 50 000 lira olarak Hükümetçe tesbit ve teklif edilmiştir.

Gerek (A/1) ve gerek (A/2) işaretli cetvelle ilgili fasil ve maddelerinde görülen tahsisat artışının mucip sebepleri raportörlerimizin ihzar ettikleri raporda ve Hükümetin gerekçesinde her fasil ve madde hakkında ayrı ayrı açıklama ve izah edilmiş bulunmaktadır.

(A/1) ve (A/2) işaretli cetvellerin fasil ve maddeleri üzerinde yapılan müzakere ve incelemelerden sonra her iki cetvel yekûnu Hükümetçe teklifi veçhile aynen kabul edilmiştir.

Umum Müdürlüğün 1959 yılı vâridatını gösteren (B) işaretli cetvel yekûnu da geçen yıla nispetle 248 847 518 lira fazlasiyle 914 102 050 lira olarak Hükümetçe tahmin ve teklif edilmiştir.

Bu vâridatın mühim kısmı İnhisarlar satış kârları ve Millî Müdafaa vergileri fasıllarında görülen tahsisatlardan ve diğer kısmı da umum müdürlüğün çeşitli gelirlerinden tahassul etmektedir.

(B) işaretli cetvelin fasıllarına tahmin ve tesbit edilmiş olan rakamların malî yıl içinde tahakkuk edeceği anlaşılmış olmakla vâridat cetveli de Hükümetin teklifi veçhile aynen encümenimizce de kabul edilmiştir.

İnhisarlar Umum Müdürlüğü 1959 yılı bütçe kanunu lâiyhası merbutatı bulunan cetvellerle birlikte Hükümetin teklifi veçhile encümenimizce de aynen kabul edilmiş olmakla Umumi Heyetin tasvibine arz edilmek üzere Yüksek Reisliğe sunulur.

Reisvekili
Muğla
N. Özsan

Kâtip
Diyarbakır
M. H. Ünal

Ankara
Muhalfim
İ. Seçkin
Artvin
Y. Gümüşel

Mazbata M.
İzmir
B. Bilgin

Adana
Muhalfim
R. Tekeli

Artvin
H. Çeltikçioğlu

Balıkesir
M. H. Timurtaş

Çankırı
Muhalifim
F. Arkan

Diyarbakır
H. Turgut

Erzincan
R. Bayındır

İstanbul
N. N. Yücel

Çorum
Y. Gürsel

Elâzığ
H. Müftügil

Isparta
T. Tıglı

İzmir
D. Akbel

Kastamonu
M. İslâmoğlu

Nevşehir
N. Önder

Rize •
H. Agun

Rize
M. Önal

Sinob
Ö. Özen

Maraş
Muhalifim
E. Soysal

Niğde
R. Gürsoy

Rize
İ. Akçal

Siird
M. D. Süalp

Yozgad
T. Alpay

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

*Inhisarlar Umum Müdürlüğü 1959 yılı
Bütçe kanunu lâyihası*

MADDE 1. — İnhisarlar Umum Müdürlüğü 1959 bütçe yılı yatırımları dışında kalan masrafları için bağı (A/1) işaretli cetvelde gösterildiği üzere 42 171 845 lira ve yatırım masrafları için de bağı (A/2) işaretli cetvelde gösterildiği üzere 73 250 000 lira tahsisat verilmiştir.

MADDE 2. — İnhisarlar Umum Müdürlüğü 1959 bütçe yılı varidatı ilişik (B) işaretli cetvelde gösterildiği üzere 914 102 050 lira olarak tahmin edilmiştir.

MADDE 3. — 26 . V . 1927 tarihli ve 1050 sayılı Muhasebe Umumiye Kanununun 29 ncu maddesi gereğince :

A) Varidat nevelerinden her birinin dayandığı hükümleri gösteren (C) cetveli,

B) Gelecek yıllara geçici taahhütlere girişmeye yetki veren kanunları gösteren (G) cetveli bu kanuna bağlıdır.

MADDE 4. — İnhisarlar Umum Müdürlüğü'nün 30 . VI . 1939 tarihli ve 3656 sayılı Kanunun 19 ncu maddesine giren hizmetlilerine ait kadrolar, bağı (D) işaretli cetvelde gösterilmiştir.

3656 sayılı Kanunun 9 ncu maddesi gereğince muvakkat mahiyetteki hizmetler için İcra Vekilleri Heyeti Kararıyla kadro alınabilecek tertipler, bağı (E) işaretli cetvelde gösterilmiştir. Bu kadrolar ertesi yıl Bütçe kanunu lâyihası ile Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulur. Bunların eldeki kadrolara ek olmaması şarttır.

MADDE 5. — 25 . III . 1957 tarihli ve 6939 sayılı Kanuna bağı cetvelde yazılı kadrolardan, bağı (L) işaretli cetvelde gösterilenler 1959 bütçe yılında kullanılamaz.

MADDE 6. — Geçen yıl borçları faslındaki tahsisat üstünde çıkan ve 1958 yılı bütçesinin aidolduğu tertibinde karşılığı bulunan borçlar, ilgili oldukları hizmet fasıllarından bu fasla Maliye Vekâletince aktarılacak tahsisattan ödenir.

1928 - 1957 bütçe yıllarına aidolup da Muhasebe Umumiye Kanununun 93 ncu maddesine göre zaman aşımına uğramamış ve karşılıkları yılları bütçelerinde bulunan borçlar 1959 yılı

BÜTÇE ENCÜMENİNİN TADILI

*Inhisarlar Umum Müdürlüğü 1959 yılı bütçe
kanunu lâyihası*

MADDE 1. — Aynıyle kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Aynıyle kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Aynıyle kabul edilmiştir.

MADDE 4. — Aynıyle kabul edilmiştir.

MADDE 5. — Aynıyle kabul edilmiştir.

MADDE 6. — Aynıyle kabul edilmiştir.

Hü.

B. E.

bütçesinin ilgili hizmet tertiplerinden veya 3-6
nci kısım fasıllarıyla yatırım fasılları bakiyele-
rinden eski yıllar borçları fasına Maliye Vekâ-
letince aktarılacak tahsisattan ödenir.

MADDE 7. — Masraf fasıllarından yapıla-
cak sarfiyata ait formül bağlı (R) işaretli cet-
velde gösterilmiştir.

MADDE 8. — İnhisarlar varidatının husu-
si hükümlerine göre tarh ve tahsiline 1959 büt-
çe yılında da devam olunur.

MADDE 9. — İnhisarlar Umum Müdürlüğü-
ne bağlı iş yerlerinde çalıştırılan işçilere, hiz-
metlilere (Bu iş yerlerinde çalışan memurlar
dâhil) masrafları döner sermayeden ödenmek
üzere çalıştıkları günlerde günde bir kap yemek
ve ekmek veya (İşçi adedi pişirme masrafını
karşılıyamiyacak kadar az olan yerlerde) çalı-
an işçilere, heyet raporiyle perhiz yapmaları
zabeden veya yemek zamanı vazifeten dışarda
bulunan işçilere yemek ve ekmek bedelinin te-
cübül ettiği miktar yemek bedeli verilebilir.

MADDE 10. — Bu kanun 1 Mart 1959 tari-
hinden itibaren meridir.

MADDE 11. — (Bu kanunun hükümlerini ic-
raza Maliye ve Gümrük ve İnhisarlar Vekilleri
emurdur.

MADDE 7. — Aynıyle kabul edilmiştir.

MADDE 8. — Aynıyle kabul edilmiştir.

MADDE 9. — Aynıyle kabul edilmiştir.

MADDE 10. — Aynıyle kabul edilmiştir.

MADDE 11. — Aynıyle kabul edilmiştir.

Başvekil
A. Menderes

Devlet Vekili

Devlet Vekili
A. Aker

Devlet Vekili ve
Münakalât V. V.
M. Kurbanoğlu

Devlet Vekili ve
Çalışma V. V.
H. Şamian

Adliye Vekili
E. Budakoğlu

İlli Müdafaa Vekili
E. Menderes

Dahiliye Vekili ve
Hariciye V. V.
Dr. Namık Gedik

Hariciye Vekili

Maliye Vekili
H. Polatkan

Maarif Vekili
C. Yardımcı

Ticaret Vekili
H. Erkmen

Güm. ve İnh. Vekili
H. Hüsmen

Münakalât Vekili

Sanayi Vekili

İmar ve İskân Vekili
M. Berk

Nafia Vekili
T. İleri

Sih. ve İç. Mua. Vekili
Dr. L. Kırdar

Ziraat Vekili
N. Ökmen

Çalışma Vekili

Bas. - Yay. ve Turz Vekili
S. Somuncuoğlu

Koordinasyon Vekili ve
Sanayi V. V.
S. Ataman

A/1 - CETVELİ

F.	M.	Tahsisatın nev'i	1958	1959 yılı için	
			Yılı tahsisatı Lira	Hükümetçe istenen Lira	Encümençe kabul edilen Lira
<i>İkinci kısım - Personel masrafları</i>					
I - Ücretler					
202		Memur ve hizmetliler ücretleri			
11		Umumu Müdürlük memurları ücreti	3 752 000	3 912 000	3 912 000
12		Vilâyetler memurları ücreti	9 700 000	9 892 000	9 892 000
13		Fabrika ve işletmeler memur ücreti	4 300 000	4 681 000	4 681 000
21		Umum Müdürlük hizmetlileri ücreti	1 160 250	1 160 250	1 160 250
22		Vilâyetler hizmetlileri ücreti	3 595 500	3 595 500	3 595 500
23		Fabrikalar ve işletmeler hizmetlileri ücreti	294 100	294 100	294 100
		Fasıl yekûnu	22 801 850	23 534 850	23 534 850
203		Geçici hizmetliler ücreti			
11		Umum Müdürlük geçici hizmetlileri ücreti	249 900	249 900	249 900
12		Vilâyetler geçici hizmetlileri ücreti	30 600	30 600	30 600
13		Fabrika ve işletmeler geçici hizmetlileri ücreti	8 925	8 925	8 925
		Fasıl yekûnu	289 425	289 425	289 425
204		Ecnebi uzman ve hizmetlilerle bunlara yardımcı personelin ücreti	16 000	16 000	16 000
3		4178 ve 4598 sayılı kanunlar gereğince yapılacak zam ve yardımlar			
11		Umum Müdürlük memurları çocuk zammı	55 000	55 000	55 000
12		Vilâyetler memurları çocuk zammı	435 000	435 000	435 000

F.	M.	Tahsisatın nev'i	1958	1959 yılı için	
			Yılı tahsisatı Lira	Hükümetçe istenen Lira	Encümence kabul edilen Lira
	13	Fabrikalar ve işletmeler memurları çocuk zammı	110 000	125 000	125 000
	21	Umum Müdürlük memurları doğum yardımı	5 000	5 000	5 000
	22	Vilâyetler memurları doğum yardımı	42 000	42 000	42 000
	23	Fabrikalar ve işletmeler memurları doğum yardımı	10 000	12 000	12 000
	31	Umum Müdürlük memurları ölüm yardımı	3 000	3 000	3 000
	32	Vilâyetler memurları ölüm yardımı	12 000	12 000	12 000
	33	Fabrikalar ve işletmeler memurları ölüm yardımı	3 000	3 000	3 000
	40	Yakacak zammı	15 000	18 000	18 000
		Fasıl yekûnu	690 000	710 000	710 000
207		Ecnebi dil bilenlere 3656 sayılı Kanunun 5 nci maddesi gereğince ödenecek para mükâfatı	1 500	1 500	1 500
209		5434 sayılı Kanun gereğince T. C. Emekli Sandığına yapılacak ödemeler			
	11	% 5 emekli ve % 25 giriş kesenekleriyle artış farkları karşılığı	885 255	917 100	917 100
	12	% 1 ek karşılığı	159 028	166 745	166 745
	13	Emekli ikramiyeleri karşılığı	400 000	400 000	400 000
	14	Sandık yönetim masrafları karşılığı	120 500	123 500	123 500
	15	Diğer ödemeler	100 000	100 000	100 000
		Fasıl yekûnu	1 664 783	1 707 345	1 707 345
210		Temsil tahsisatı	2 100	2 100	2 100
218		4896 sayılı Kanun gereğince ödenecek kasa tazminatı	650 000	720 000	720 000

F.	M.	Tahsisatın nev'i	1958	1959 yılı için	
			Yılı tahsisatı Lira	Hükümetçe istenen Lira	Encümençe kabul edilen Lira
229		Memur, hizmetli, emekli dul ve yetim aylıklarında yapılacak değişikliklerin gerektirdiği her türlü masraflar karşılığı, (Bu fasıldan (A/1) işaretli cetvelin alâkalı tertiplerine gerekli tahsisatı aktarmaya Maliye Vekili yetkilidir.)	0	9 690 800	9 690 800
		İkinci kısım yekûnu	26 115 658	36 672 020	36 672 020
<i>Üçüncü kısım - Yönetim masrafları</i>					
301		Merkez büro masrafları			
	0	Kırtasiye	13 000	0	0
	20	Döşeme	2 500	5 000	5 000
	30	Demirbaş	5 000	15 000	15 000
	40	Öteberi masrafları	25 000	40 000	40 000
	50	Aydılatma	20 000	25 000	25 000
	60	Isıtma	20 000	20 000	20 000
	70	Umum Müdürlük teşkilâtının nakil masrafı	1	1	1
		Fasıl yekûnu	85 501	105 001	105 001
302		Vilâyetler büro masrafları			
	0	Kırtasiye	54 000	0	0
	20	Döşeme	10 000	25 000	25 000
	30	Demirbaş	45 000	90 000	90 000
	40	Öteberi masrafları	50 000	75 000	75 000
	50	Aydılatma	32 500	50 000	50 000
	60	Isıtma	145 000	225 000	225 000
		Fasıl yekûnu	336 500	465 000	465 000
0		Basılı kâğıt ve defterler	90 000	0	0
304		Posta, telgraf ve telefon ücret ve masrafları			
	11	Merkez posta ve telgraf ücretleri	35 000	45 000	45 000

F.	M.	Tahsisatın nev'i	1958	1959 yılı için	
			Yılı tahsisatı Lira	Hükümetçe istenen Lira	Encümence kabul edilen Lira
	12	Vilâyetler posta ve telgraf ücretleri	285 000	285 000	285 000
	21	Merkez telefon ve başka muhabere ücret ve masrafları	80 000	90 000	90 000
	22	Vilâyetler telefon ve başka muhabere ücret ve masrafları	80 000	90 000	90 000
		Fasıl yekûnu	480 000	510 000	510 000
05		Kira bedeli			
	11	Merkez	300 000	300 000	300 000
	12	Vilâyetler	30 000	30 000	30 000
		Fasıl yekûnu	330 000	330 000	330 000
06		Giyecekler	250 000	380 000	380 000
07		Harcırahlar			
	10	Daimî memuriyet harcırahı	125 000	200 000	200 000
	20	Muvakkat memuriyet harcırahı	530 000	800 000	800 000
	30	Müfettişler harcırahı	260 000	300 000	300 000
	40	Ecnebi memleketler harcırahı	35 000	85 000	85 000
	50	Ecnebi mütehasıs ve müstahdemlerle bunlara yardımcı personelin harcırah ve masrafları	2 000	2 000	2 000
	92	6245 sayılı Harcırah Kanununun 49 ncu maddesi gereğince verilecek tazminatlar	229 500	229 500	229 500
		Fasıl yekûnu	1 181 500	1 616 500	1 616 500
08		4598 sayılı Kanun gereğince ödenecek tedavi masraf ve harcırahları			
	11	Merkez	70 000	140 000	140 000
	12	Vilâyetler	80 000	200 000	200 000
	13	Fabrika ve işletmeler	50 000	125 000	125 000
		Fasıl yekûnu	200 000	465 000	465 000
		Üçüncü kısım yekûnu	2 953 501	3 871 501	3 871 501

F.	M.	Tahsisatın nev'i	1958	1959 yılı için	
			Yılı tahsisatı Lira	Hükümetçe istenen Lira	Encümençe kabul edilen Lira
<i>Dördüncü kısım - Daire hizmetleri</i>					
403		Temsil masrafları	10 000	15 000	15 000
407		Muhasebei Umumiye Kanununun 48 nci maddesini ilgilendiren masraflar			
	20	Nispeti kanunla belirtilmiş kesenek ve ikramiyeler	500	500	500
	30	Geriverilecek paralar	8 000	8 000	8 000
	40	Mahkeme harçları	54 000	54 000	54 000
	50	Bina ve Arazi vergileri	3 000	5 000	5 000
	60	Kaçığın men ve takibine dair olan 1918 sayılı Kanun ve ekleri gereğince yapılacak ödemeler	13 500	27 000	27 000
		Fasıl yekûnu	79 000	94 500	94 500
417		5237 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu gereğince ödenecek vergi ve resimler	17 500	17 500	17 500
419		Mahkeme masrafları	80 000	80 000	80 000
420		Tecrübe, ıslah ve mücadele masrafları			
	11	İşçi ücretleri ve diğer ödemeler	230 000	265 000	265 000
	12	Yönetim masrafları	18 000	37 500	37 500
	13	Teknik masraflar	42 000	75 000	75 000
	14	Fidelik müسابakaları	1 000	5 000	5 000
	15	Bağ yardımı	1	1	1
	16	Mücadele masrafları	10 000	25 000	25 000
		Fasıl yekûnu	301 001	407 501	407 501
421		Kaçığı takip ve önleme masrafları			
	11	Tütün ekimi yazma masrafları	110 000	200 000	200 000
	12	Kaçakla mücadele masrafları	20 000	20 000	20 000
		Fasıl yekûnu	130 000	220 000	220 000

F.	M.	Tahsisatın nev'i	1958	1959 yılı için	
			Yılı tahsisatı Lira	Hükümetçe istenen Lira	Encümençe kabul edilen Lira
446		6085 sayılı Kanunun 56 ncı maddesi gereğince sigorta fonu karşılığı	0	15 000	15 000
447		7126 sayılı Kanunun 37 ncı maddesi gereğince sivil müdafaa fonu karşılığı	0	115 323	115 323
448		Muhafazasına lüzum kalmıyan evrak ve vesaikin imha edilmesi hakkındaki 6696 sayılı Kanun gereğince teşekkül edecek komisyon âzalarına verilecek ücretler ve bu kanun gereğince yapılacak hizmetler karşılığı	0	75 000	75 000
0		Yayın masrafları			
	0	Satınalma ve abone	12 500	0	0
	0	Başka her çeşit masraflar	12 500	0	0
		Fasıl yekûnu	25 000	0	0
452		Staj masrafları			
	10	4489 sayılı Kanuna göre staj için ecnebi memleketlere gönderileceklerin harcırahları ile başka her çeşit masrafları	4 000	30 000	30 000
	20	Teknik yardımdan faydalanı-larak ecnebi memleketlere gönderileceklerin harcırah ve masrafları	5 000	5 000	5 000
		Fasıl yekûnu	9 000	35 000	35 000
453		Milletlerarası münasebetlerin gerektirdiği masraflar			
	10	Kurum ve derneklere katılma payı	21 000	36 500	36 500
	20	Kongre ve konferanslara iştirak edeceklerin harcırah ve masrafları	24 000	24 000	24 000
		Fasıl yekûnu	45 000	60 500	60 500

F.	M.	Tahsisatın nev'i	1958	1959 yılı için	
			Yılı tahsisatı Lira	Hükümetçe istenen Lira	Encümençe kabul edilen Lira
459		Spor masrafları	2 500	5 000	5 000
476		Kurs masrafları			
	10	Kurs umumi masrafları	1 000	2 500	2 500
	20	Öğrenci bursları	32 600	40 000	45 000
	30	İnhisarlar memurları meslek kursu umumi masrafları	65 000	67 500	62 500
		Fasıl yekûnu	98 600	110 000	110 000
		Dördüncü kısım yekûnu	797 601	1 250 324	1 250 324
<i>Beşinci kısım - Borçlar</i>					
501		Geçen yıl borçları	35 000	35 000	35 000
502		Eski yıllar borçları			
	10	1954 - 1956 yılları borçları	23 000	23 000	23 000
	20	1928 - 1953 » »	12 000	5 000	5 000
		Fasıl yekûnu	35 000	28 000	28 000
505		Hükme bağlı borçlar	200 000	200 000	200 000
		Beşinci kısım yekûnu	270 000	263 000	263 000
<i>Altıncı kısım - Yardımlar</i>					
602		İşçi kurul ve sendikalarına yardım	50 000	75 000	75 000
604		Çeşitli hayır kurumlarına yardım	5 000	15 000	15 000
605		4250 sayılı İspirto ve ispirotolu içkiler inhisarı Kanunu gereğince yapılacak ödemeler	350 000	25 000	25 000
		Altıncı kısım yekûnu	405 000	115 000	115 000

F.	M.	Tahsisatın nev'i	1958	1959 yılı için	
			Yılı tahsisatı Lira	Hükümetçe istenen Lira	Encümençe kabul edilen Lira
KISIMLAR YEKÛNU					
		İkinci kısım yekûnu	26 115 658	36 672 020	36 672 020
		Üçüncü kısım yekûnu	2 953 501	3 871 501	3 871 501
		Dördüncü kısım yekûnu	797 601	1 250 324	1 250 324
		Beşinci kısım yekûnu	270 000	263 000	263 000
		Altıncı kısım yekûnu	405 000	115 000	115 000
UMUMİ YEKÛN			30 541 760	42 171 845	42 171 845

A/2 - CETVELİ

Yatırımlar

I - Onarmalar

701	Yapı onarımı			
11	Merkez	50 000	25 000	25 000
12	Vilâyetler	350 000	350 000	350 000
13	Fabrikalar ve işletmeler	350 000	350 000	350 000
Fasıl yekûnu		750 000	925 000	925 000

II - Satınalma, yapı, tesis ve sermaye tahsisleri

735	Bina satınalma ve yaptırma			
11	Umum müdürlük binası inşaatı	1 500 000	2 000 000	2 000 000
12	Vilâyetler	1 450 000	2 500 000	2 500 000
13	Fabrikalar ve işletmeler	6 455 917	11 125 000	11 125 000
Fasıl yekûnu		9 405 917	15 625 000	15 625 000

F.	M.	Tahsisatın nev'i	1958	1959 yılı için	
			Yılı tahsisatı Lira	Hükümetçe istenen Lira	Encümençe kabul edilen Lira
736		5113 ve 6476 sayılı kanunlar gereğince satın alınacak veya yaptırılacak tütün bakım ve işleme evleri ve ambarları	4 000 000	5 000 000	5 000 000
741		4898 sayılı Kanun gereğince yeniden yaptırılacak fabrika imal ve doldurma evleriyle mevcutlarının genişletilmesi masrafları			
	10	Fabrika, imal ve doldurma evleri	4 500 000	18 200 000	18 200 000
	20	A.M.F. firması bonoları	1 723 734	1 800 000	1 800 000
		Fasıl yekûnu	6 223 734	20 000 000	20 000 000
751		Satın alınacak makina, alet ve vasıtaları ve bunları kurma masrafları	6 000 000	30 000 000	30 000 000
752		Satın alınacak taşıtlar ve bunların komple motorları	300 000	1 000 000	1 000 000
761		Çamaltı, Yavşan ve diğer tuzlalarda yaptırılacak yeni tesisler ve bunların genişletme ve sınırlandırma masrafları	800 000	700 000	700 000
		Yatırımlar yekûnu	27 479 651	73 250 000	73 250 000

B - CETVELİ

F.	M.	Varidatın nev'i	1958	1959 yılı için	
			Yılı	Hükümetçe	Encümençe
			tahminleri	tahmin edilen	tahmin edilen
			Lira	Lira	Lira
1		Satış kârları: (İnhisarlar geliri)	411 181 108	566 736 070	566 736 070
2		Çeşitli gelirler (Muhtelif rüsum)	3 300 000	3 800 000	3 800 000
3		Para cezaları	200 000	150 000	150 000
4		Çeşitli hâsılat	900 000	800 000	800 000
5		Geri alma	300 000	300 000	300 000
6		Tütün, içki, tuz, M. müdafaa vergileri	249 373 424	342 315 980	342 315 980
		Yekûn	665 254 532	914 102 050	914 102 050

C - CETVELİ

Vergilerin, resimlerin ve başka varidatın dayanakları

Ö Z E T İ

Nev'i	Tarihi	Numarası	
			<i>Tütün</i>
Kanun	30 . 5 . 1934	2460	Tütün ve Müskirattan Alınacak Müdafaa Vergisi hakkında
»	25 . 5 . 1938	3437	Tütün ve Tütün İnhisarı Kanunu
»	27 . 5 . 1940	3828	Fevkalâde vaziyet dolayısıyla bâzı vergi ve resimlere zam icrasına ve bâzı maddelerin mükellefiyet mevzuuna alınmasına dair Kanunun 12 nci maddesi hakkında
»	31 . 5 . 1941	4040	Fevkalâde vaziyet dolayısıyla bâzı vergi ve resimlere zam icrasına dair olan 3828 numaralı Kanuna ek kanunun 27 nci maddesi
»	30 . 5 . 1942	4226	Fevkalâde vaziyet dolayısıyla bâzı vergi ve resimlere zam icrasına dair olan 3828 ve 4040 numaralı kanunların bâzı hükümlerinin değiştirilmesine ve bâzı vergi ve resimlere yeniden zam icrasına dair Kanunun 7 nci maddesi
»	25 . 5 . 1943	4415	Fevkalâde vaziyet dolayısıyla bâzı vergi ve resimlere zam icrasına dair olan 3828, 4226 sayılı kanunlarla Tapu Hareları hakkındaki 1451 sayılı Kanunun bâzı hükümlerinin değiştirilmesine dair
»	14 . 5 . 1943	4437	Fevkalâde vaziyet dolayısıyla bâzı vergi ve resimlere zam icrasına dair olan 3828, 4040 ve 4226 sayılı kanunlara ek Kanun
»	4 . 4 . 1945	4708	Tütün ve müskirattan alınacak Müdafaa Vergisi hakkındaki Kanunu değiştiren Kanun
»	9 . 8 . 1951	5823	Tütün ve müskirattan alınacak Müdafaa Vergisi hakkındaki 2460 sayılı Kanunda değişiklik yapılması ve bu kanunu tâdil eden bâzı hükümlerin kaldırılması hakkında Kanun
»	29 . 2 . 1952	5887	3437 sayılı Kanunun harelara ait hükümlerinin 126 nci maddesi ile ilgası
Kararname	4 . 1 . 1940	2/12537	Tütün ve Tütün İnhisarı Kanununun tatbik suretini gösteren nizamname.
»	17 . 9 . 1940	2/16540	4040 sayılı Kanunun 27 nci maddesi mucibince asker sigaraları hakkında Talimatname
»	10 . 6 . 1944	3/962	Nizamnamenin 37 nci maddesinin değiştirildiğine dair
»	8 . 1 . 1948	3/6830	Tütün ve Tütün İnhisarı Tüzüğünün 2 nci maddesinin 1 nci fıkrasının değiştirilmesi hakkında Karar

Vergilerin, resimlerin ve başka varidatın
dayanakları

Ö Z E T İ

Nev'i	Tarihi	Numarası	
			<i>Tuz</i>
Kanun	23 . 12 . 1936	3078	Tuz Kanunu
»	27 . 5 . 1941	4040	Fevkalâde vaziyet dolayısıyla bâzı vergi ve resimlere zam icrasına dair olan 3828 numaralı Kanuna ek kanunun 27 nci maddesi
»	25 . 5 . 1943	4415	Fevkalâde vaziyet dolayısıyla bâzı vergi ve resimlere zam icrasına dair olan 3828, 4226 sayılı kanunlarla Tapu Harçları hakkındaki 1451 sayılı Kanunun bâzı hükümlerinin değiştirilmesine dair
»	22 . 2 . 1952	5881	Tuz kanununun bâzı maddelerinin değiştirilmesi ve bu kanuna bir madde eklenmesi hakkında
»	17 . 6 . 1943	4437	Fevkalâde vaziyet dolayısıyla bâzı vergi ve resimlere zam icrasına dair olan 3828, 4040 ve 4226 sayılı kanunlara ek Kanun
Tüzük	22 . 12 . 1952	3/15890	Hususi müteşebbisler tarafından işletilecek tuzlar hakkında tüzük
Talimatnameler	25 . 4 . 1956	9293	Tuz Talimatnamesinin 15 nci maddesinin A bendinin tadili hakkında R. G. 9293

İspirto ve ispirtolu içkiler

Kanun	30 . 5 . 1934	2460	Tütün ve Müskirattan Alınacak Müdafaa Vergisi hakkında
»	27 . 5 . 1940	3828	Fevkalâde vaziyet dolayısıyla bâzı vergi ve resimlere zam icrasına ve bâzı maddelerin mükellefiyet mevzuuna alınmasına dair Kanunun 12 nci maddesi
»	31 . 5 . 1941	4040	Fevkalâde vaziyet dolayısıyla bâzı vergi ve resimlere zam icrasına dair olan 3828 numaralı Kanuna ek kanunun 27 nci maddesi
»	30 . 5 . 1942	4226	Fevkalâde vaziyet dolayısıyla bâzı vergi ve resimlere zam icrasına dair olan 3828 ve 4040 numaralı kanunların bâzı hükümlerinin değiştirilmesine ve bâzı vergi ve resimlere yeniden zam icrasına dair kanunun 7 nci maddesi
»	12 . 6 . 1942	4250	İspirtolu İçkiler İnhisarı Kanunu
»	25 . 5 . 1943	4415	Fevkalâde vaziyet dolayısıyla bâzı vergi ve resimlere zam icrasına dair olan 3828, 4226 sayılı kanunlarla Tapu Harçları hakkındaki 1451 sayılı Kanunun bâzı hükümlerinin değiştirilmesine dair
»	14 . 6 . 1943	4437	Fevkalâde vaziyet dolayısıyla bâzı vergi ve resimlere zam icrasına dair olan 3828, 4040 ve 4226 sayılı kanunlara ek kanun
»	9 . 9 . 1944	4658	İspirto ve İspirtolu İçkiler İnhisarı hakkındaki 4250 sayılı Kanunun 21 nci maddesinin değiştirildiğine dair

Vergilerin, resimlerin ve başka varidatın
dayanakları

Nev'i	Tarihi	Numarası	Ö Z E T İ
Kanun	4 . 4 . 1945	4708	Tütün ve Müskirattan Alınacak Müdafaa Vergisi hakkındaki Kanunu değiştiren Kanun
»	9 . 7 . 1948	5237	4250 sayılı Kanunun 43 nci maddesinin özel idare hissesine ait hükmü 5166 sayılı Kanunun 6 nci maddesiyle kaldırılmış ve 5237 sayılı Kanunun 3 nci maddesiyle % 5 Belediye Resmi olarak yeniden vaz'edilmiştir.
»	14 . 12 . 1949	5451	4250 sayılı Kanunun bâzı maddeleriyle aynı kanunun 4656 sayılı Kanunla değiştirilen 21 nci maddesinin değiştirilmesine dair Kanun.
»	14 . 12 . 1949	5451	4658 sayılı Kanun 5451 sayılı Kanunun 5 nci maddesiyle kaldırılmıştır.
»	9 . 8 . 1951	5823	Tütün ve Müskirattan Alınacak Müdafaa Vergisi hakkındaki 2460 sayılı Kanunda değişiklik yapılması ve bu kanunu tadil eden bâzı hükümlerin kaldırılması hakkında Kanun.
»	9 . 5 . 1955	6553	4250 sayılı Kanunun 1 ve 2 nci maddelerinin değiştirilmesi ve bâzı hükümler ilâvesi hakkında.
»	9 . 5 . 1955	6553	4250 sayılı Kanunun 16 ve 21 nci maddelerinin değiştirilmesi hakkında.
»	9 . 5 . 1955	6553	Bira, viski, tabii köpüren şarap, her türlü şarap ve meyva şarabının İnhisardan Çıkarıldığına dair Kanun.
»	11 . 5 . 1955	6556	Bira, viski, tabii köpüren şarabın İstihlak Vergisine Tâbi Olması hakkında Kanun.
Kararname	1 . 8 . 1942	2/18435	İnhisarlar İdaresinin 12 . VII . 1942 tarihinden itibaren inhisar dışında olarak buz, gazoz, soda, malt hülâsası, asit karbonik ve kolonya yapıp satmasına izin verildiği hakkında Kararname.
»	15 . 8 . 1942	2/18617	4250 sayılı Kanunun 10 ve 20 nci maddelerine göre dış memleketlerden getirilen ispirotolu itriyat ile tababette ve sanayide kullanılan ispirotolu maddelerden ve yurda sokulan ispiroto ve ispirotolu içkilerden alınacak inhisar resmi miktarının tâyini ve yurt içinde satılan inhisar altındaki ispiroto ve ispirotolu içkilerden alınacak İnhisar Resminin asgari ve âzami hadlerinin tesbiti hakkında Kararname.
»	16 . 1 . 1943	2/19329	Bir kısım sıhhi müesseselerle eczahanelere verilecek ispirotoların fiyatı hakkında Kararname.
»	15 . 5 . 1952	3/15076	Makine ve Kimya Endüstrisi Kurumuna satılacak ispirotoların maliyet bedeline 10 kuruş İnhisar Resmi ilâvesiyle satılacağına dair (Resmî Gazete 8161)
»	25 . 6 . 1955	4/5355	Hariçten getirilecek ispirotolu mevaddan alınacak İnhisar Resmi hakkında

Vergilerin, resimlerin ve başka varidatın
dayanakları

Nev'i	Tarihi	Numarası	Ö Z E T İ
Kararnameler		4/6518	İspirto İnhisar Resmine dair olan 25 . VI . 1955 tarihli ve 4/5355 sayılı Karardan vermuta ait hüküm çıkarılması R. G. 9237.
Nizamnameler		4/6891	İspirto ve içkilerin vasıflarıyla bira imalâthanele- rinin kontrol ve muayeneleri hakkında R. G. 9295.
<i>Barut ve patlayıcı maddeler, silâh ve teferruatı</i>			
Kanun	21 . 1 . 1943	4374	Barut ve patlayıcı maddeler, silâh ve teferruatı inhisarı hakkında Kanun.
»	29 . 2 . 1952	5887	4374 sayılı Kanununun harelara ait hükümlerinin ilgası
Kararname	24 . 6 . 1943	2/20244	Barut maddelerine ait yeni satış fiyatları
»	11 . 3 . 1953	4/380	Rövelver ve tabanca fişeklerine ait İnhisar Res- minin âzami haddinin 50 kuruşa çıkarılması Not : 15 Ağustos 1953 tarihinde meriyete giren 6136 sayılı Ateşli Silâhlar ve Bıçaklar hak- kındaki Kanununun 2 nci maddesinde, 4374 sayılı Kanununun 2 nci maddesinin (D) ben- di hükmü mahfuz kalmak üzere, ateşli si- lâhlarla bunlara ait mermilerin ve 4 ncü maddede imali menolunan bıçakların mem- lekete sokulması yasak edilmiştir.
Kanun	9 . 5 . 1955	6551	Barut ve teferruatının İnhisardan çıkarılması hakkında.
<i>Kahve ve çay</i>			
Kanun	25 . 5 . 1942	4223	Kahve ve Çay İnhisarı Kanunu
Kararname	25 . 8 . 1942	2/18662	4223 sayılı Kanunla inhisar altına alınan kahve ve çaylardan alınacak asgari ve âzami İnhisar Resmi hakkında
»	29 . 4 . 1943	2/19827	Kahve ve çaydan alınacak İnhisar Resmi hakkında
»	25 . 9 . 1949	3/9357	Çayın beher kilosundan alınacak İnhisar Res- minin en az 300, en çok 1 500 kuruş olarak tesbiti hakkında
Karar (tefsir)	24 . 4 . 1952	1796	4223 sayılı Kanununun muvakat 2 nci maddesinin (B) bendinin yorumuna mahal bulunmadığına dair
Kararname	25 . 6 . 1955	4/5354	Çay İnhisarı Resmi miktarı hakkında.

Vergilerin, resimlerin ve başka varidatın
dayanakları

Nev'i	Tarihi	Numarası	Ö Z E T İ
			<i>Kibrit ve çakmak taşı</i>
Kanun	29 . 12 . 1945	4816	Kibrit ve Çakmağın İnhisar imtiyazına ilişkin sürenin uzatılması hakkındaki 4556 sayılı Kanuna ek Kanun.
»	27 . 5 . 1946	4897	Kibrit ve Çakmağın İnhisar İdaresine geçimi ve işletme idaresinin İnhisarlar Umum Müdürlüğüne devri hakkında Kanun.
»	10 . 2 . 1949	5321	Suni Çakmak ve Çakmak Taşının İnhisar Konusundan Çıkarılmasına ve bu maddelerin Gümrük Resimlerinde Değişiklik Yapılmasına dair Kanun
»	30 . 1 . 1952	5865	Kibritin İnhisardan Çıkarılmasına ve İstihlâk Vergisine Tâbi Tutulmasına dair Kanun.
»	13 . 7 . 1956	6802	Gider Vergileri Kanunu.

D - CETVELİ

G.	Memuriyetin nev'i	Aded	Ücret	G.	Memuriyetin nev'i	Aded	Ücret
1	Teknisiyen	24	625		»	3	225
	»	15	550		»	12	200
	»	6	475		»	15	175
	»	8	400		»	30	150
	»	7	350		»	14	125
	»	6	300	5	Memur	5	475
	»	3	250		»	10	400
	Ressam	1	475		»	4	350
	»	2	300		»	8	300
	Makinist	3	300		»	8	250
	»	1	250		»	7	225
2	Usta	1	350		»	12	200
	»	1	250		»	22	175
	Kalfa	1	150		»	13	150
	Kalorifereci	1	225		»	30	125
	Elektrikçi	1	225		Santralci	1	350
3	Lâborant	1	300		»	2	250
	»	1	225		»	1	200
	»	3	175		»	1	150
	»	1	150	6	Hademe bekçi	2	225
	Hemşire	1	250		»	1	200
	»	3	225		»	13	175
	»	1	200		»	49	150
	»	2	175		»	742	125
	»	3	150		»	374	100
	»	1	125		Koruyucu	1	225
	Hastabakıcı	1	200		»	1	200
	»	1	175		»	20	175
	Şoför	1	250		»	300	150
	»	1	225		»	165	125
	Sanatkâr	1	175		Dağıtıcı	4	200
4	Müttercin	3	625		»	8	175
	»	1	550		»	2	150
	»	1	475				
	Daktilo	1	350				
	»	2	250				
					Yekûn	1 991	

E - CETVELİ

F.	M.	
203	11,12,13	Geçici hizmetliler ücreti
204	—	Ecnebi uzman ve hizmetlilerle bunlara yardımcı personelin ücretleri

G - CETVELİ

Kanun
No.

- 1050 Muhasebei Umumiye Kanununun 50 ve 52 nci maddeleriyle gösterilen hizmetler.
- 4898 İnhisarlar Umum Müdürlüğü ihtiyaçları için gelecek yıllara geçici yüklenmelere girişilmesi hakkında.
- 5113 İnhisarlar Umum Müdürlüğünce yaptırılacak tütün bakım ve işleme evleri için gelecek yıllara geçici yüklenmelere girişilmesi hakkında.
- 6476 5113 sayılı Kanununun 1 nci maddesinin tadili hakkında.
- 7077 Umum Müdürlük binası için gelecek yıllara geçici taahhütlere girilmesi hakkında.

L - CETVELİ

D.	Memuriyetin nev'i	Aded	Aylık	D.	Memuriyetin nev'i	Aded	Aylık
3	Çay fabrikaları ve Y. T. bakım ve işleme atelyeleri merkez müdürleri	2	625	11	İdare memuru, muhasip, muhasip veznedar, veznedar, memur	20	200
5	Müfettiş	1	475	12	İdare memuru, muhasip, muhasip veznedar, veznedar, memur	36	175
7	Müfettiş	1	350	13	İdare memuru, muhasip, muhasip veznedar, veznedar memur	76	150
4	Şube müdürü, başmüdür, fabrika, atelye, depo müdürü	2	550				
5	Başmüdür, fabrika, atelye, tuzla ve depo müdürü	1	475				
12	Fen memuru, eksper, istifçibası, öğretmen	6	175				
					Yekûn	145	

R - CETVELİ

Fasıl 202 — Memur ve müstahdem ücreti

Madde 11 — Umum Müdürlük memurları ücreti

Madde 12 — Vilâyetler memurları ücreti

Madde 13 — Fabrika ve işletmeler memurları ücreti

Yurt dışında açılmış veya açılacak olan fabrika, şube, acente, mümessillik ve ortaklıklarda istihdam olunacak memurların ücret farkları da bu maddelerden ödenir.

Fasıl 204 — Ecnebi mütehasıs ve müstahdemlerle bunlara yardımcı personelin ücreti

Sözleşmeleri mucibince ve yapılacak anlaşmalara göre, verilecek ikramiye, mesken tazminatı, maaş, yevmiye ve benzeri diğer bütün masraflar bu tertipten ödenir.

Fasıl 209 — T. C. Emekli Sandığına yapılacak ödemeler

Madde 15 — Diğer ödemeler

T. C. Emekli Sandığının Yönetim Kurulu kararı tarihi ile paraların İş Bankasına yatırıldığı tarih arasındaki müddet için tahakkuk ettirdiği faizler de bu tertipten ödenir.

Fasıl 301 — Umum Müdürlük büro masrafları

Madde 40 — Öteberi masrafları

Bu maddelerden şu masraflar ödenir :

1. Bütçeden alınacak döşeme ve demirbaşların kıymetlerini artırmıyan tamir ve bakım masrafları,

Kira ile tutulacak hakiki veya hükmi şahıslara ait Umum Müdürlük binasında lüzumlu görülecek tadilat ve tamirat masrafları da bu tertipten ödenir.

Fasıl 302 — Vilâyetler büro masrafları

Madde 40 — Öteberi masrafları

2. Umum Müdürlük merkezindeki memurlarla idarece açılan kurs öğrencilerinin muayeneleri ve âcil tıbbi müdahaleleri için bulundurulması icabeden ilaçlarla sıhhi malzeme bedelleri,

3. Şenlik masrafları,

4. İdarehanelerin taşınma masrafları,

5. Her çeşit ilânlar, (Reklâm mahiyetindeki ilânlarla diğer masraf fasıllarında yazılı ilânlar ve döner sermaye muamelâtına aidolanlar hariçtir.),

6. İdarelerin bulunduğu binalarda temizlik işlerinin gerektirdiği her çeşit masraflar,

7. Müfettiş ve muhakkiklere celp ve tâyin olunan bilirkişilerle ifadelerine müracaat maksadıyla celplerine lüzum görülecek kimselere ait masraflar ve takdir olunacak ücretler,

8. Cüzi miktardaki malzeme bedelleri, odun kurma ücreti, ısınma maddelerinin nakliye ücreti, su bedelleri, soba kurma ücreti,

9. İnhisarlar idaresini alâkalandıran teşekküllere aidat ve iştirak hissesi ve bütçenin diğer fasıllarında karşılığı olmıyan sair masraflar.

Fasıl 302 — Vilâyetler büro masrafları

Madde 20. — Döğeme

Madde 30. — Demirbaş

Madde 40. — Öteberi masrafları

Madde 50. — Aydınlatma

Madde 60. — Isıtma

Fasıl 304. — Posta, telgraf ve telefon ücret ve masrafları

Madde 12. — Vilâyetler posta ve telgraf ücretleri

Madde 22. — Vilâyetler telefon ve başka muhabere ücret ve masrafları

Fabrika, atelye, tuzla, yaprak tütün deposu, (emanet ambarı, bakım ve işleme evleri dâhil) imalâthane, imlâthane ve sair bilûmum işletme ve iş yerlerinin bu masrafları ile satış depolarının su, aydınlatma ve telefon gibi idare masrafları hariçtir.

Fasıl 305 — Kira bedeli

Madde 11. — Merkez

Madde 12. — Vilâyetler

Fabrikalar, işletmeler, iş yerleri, satış transit ve mamulât ambarları, depo ihtiyacı dışında tutulacak idare binaları ve arsalar kira bedelleri bu tertipten karşılanır.

Fasıl 306 — Giyecekler

İşçi ve işletme ile alâkalı memurlar dışında kalanlara talimatnamesi esaslarına göre ödeme yapılır.

Fasıl 307 — Harcırahlar

Madde 10 — Daimî memuriyet harcırahı

Madde 20. — Muvakkat memuriyet harcırahı

Her türlü tamir, yapı, tesis ve bu işlere ait keşif, tetkikat için yapılacak seyahatlerle, inşaat kontrollerinin yol masrafları ve yevmiyeleri ve fabrika, atelye, tuzlalar, Y.T. bakım ve işleme evleriyle sair iş yerleri kadrolarına dâhil memur ve müstahdemlerle daimî ve muvakkat memuriyet ve müstahdemlerin daimî ve muvakkat harcırahları ve sergilere iştirak için yapılacak seyahatler haric olmak üzere diğer memur, müstahdem ve muvakkat müstahdemlerin daimî ve muvakkat memuriyet harcırahları bu tertipten ödenir.

Madde 40 — Ecnebi memleketler harcırahı

Gerek ecnebi memleketlerdeki şube, acente, mümessillik, fabrika ve ortaklıklara ve gerek tetkikat ve sair sebeplerle ecnebi memleketlere gönderilecek idaremiz veya başka idarelerin memur, müfettiş, müstahdem ve muvakkat müstahdemlerinin harcırahları da bu tertipten ödenir.

Madde 50 — Ecnebi mütehasıs ve müstahdemlerle bunlara yardımcı personelin harcırah ve masrafları

Sözleşmeleri gereğince veya yapılacak anlaşmalara göre verilecek yol masrafları ve seyahat gündelikleri bu tertipten ödenir.

Fasıl 403 — Temsil masrafları

Merkezde ve vilâyetlerde yerli ve ecnebiler için yapılacak her çeşit ziyafet ve ağırlama masrafları, satın alınacak bilet, çelenk ve benzeri bedelleri, resmî işler için yapılacak hususi başvurmalara mektup veya telle verilerek cevaplarla sigara ve meşrubat masrafları, çeşitli yardımlar ve sair bütün temsil masrafları bu fasıldan ödenir.

Fasıl 407 — Muhasebei Umumiye Kanununun 48 nci maddesini ilgilendiren masraflar

Madde 20 — Nispeti kanunla belirtilmiş kesenek ve ikramiyeler

Şarap imalâtından alınan hususi İstihsal Resmini ödemedi şarap yapanları ihbar edenlere 1905 sayılı Kanunun 6 nci maddesinde yazılı nispetler dâhilinde verilmesi gereken ikramiyeler bu tertipten ödenir.

Madde 40 — Mahkeme harcları

Mehkemelere ve icra dairelerine ödenecek harc, resim, vergi ve her türlü masraflar bu tertipten ödenir. (Oyun kâğıdı kaçakçılığından doğan suçlara ait masraflar dâhildir.)

Madde 60 — Kaçağın men ve takibine dair olan 1918 sayılı Kanun ve ekleri gereğince yapılacak ödemeler

1918 sayılı Kanun ve ekleri hükümlerine göre hakkedenlere verilecek peşin ikramiye ile kaçak takibinde ölen ve sakatlananlara 6846 sayılı Kanun gereğince verilecek tazminatlar ve inhisar altında bulunan oyun kâğıdı kaçakçılığından doğan ödemeler bu tertipten verilir.

Fasıl 417 — 5237 sayılı belediye gelirleri kanunu gereğince ödenecek vergi ve resimler

Munhasıran idarehane ve büroların 5237 sayılı Belediye Gelirleri Kanununa göre ödenecek vergi ve resimleri buna ait gecikme zammı bu tertipten karşılanır.

Fasıl 419 — Mahkeme masrafları

Bilûmum dâvaları idare lehine intacedenlere 2159 sayılı Kanunun 8 nci maddesi mucibince ödenecek vekâlet ücretleri, lüzum görülen hallerde hariçten geçici olarak temin edilecek avukatlara verilecek her çeşit ücretle delil tesbiti, bilir kişi ve muhammin ücretleri ve inhisar altında bulunan oyun kâğıdı kaçakçılığından doğan suçlara ait dâvaların masrafları ve bu mevzular için yapılacak her çeşit masraflar bu fasıldan ödenir.

Fasıl 420 — Tecrübe, ıslah ve mücadele masrafları

Madde 11 — İşçi ücretleri ve her türlü tediyeler

Madde 12 — Yönetim masrafları

Madde 13 — Teknik masraflar

Madde 14 — Fidelik müsabakaları

Madde 15 — Bağ yardımı

Enstitüler merkez ve taşra teşekküllerinin araştırma, inceleme, tecrübe, ıslah ve üretme işleri için kira ile tutulacak bağ, bahçe, arsa, bina, tarla, kuyu ve bunlar için lüzumlu alet, cihaz, demirbaş, kitap, malzeme ve kırtasiye bedelleriyle taşıt masrafları, bu maksatlar için icabeden tesisatı kurma masrafları, bütün ekim bölgelerindeki tatbikat işlerinde ekicilere parasız olarak fide dağıtmak üzere kurulan ve kurulacak olan örnek ve dağıtma fidelikleri masrafları, yukarıda gösterilen işlerde çalıştırılacak işçilerin gündelik ve harcırahlarıyla işçilere yapılacak her türlü ödeme ve yardımlar, bütün ekicileri arasında yapılacak müsabakalarda kazananlara umum müdürlüğün takdiri ile mükâfat olarak verilecek para veya bütün ekimi ile ilgili malzeme

bedelleri, enstitülerin merkez ve taşra teşekküllerinin yakacak, aydınlatma, posta ve telgraf ve telefon masrafları bu maddelerden ödenir.

Madde 16 — Mücadele masrafları

Tütün mahsulünün sağlığını korumak maksadiyle ekicilere fidelik, tarla ve kurutma yerlerinde aldırılacak tedbirleri sağlamak ve bu meyanda kurulacak mücadele ve toplu örnek fidelikleri tesis etmek için yapılacak masraflarla bu işler için yapılacak tesisat, malzeme, kira, teknisiyen yol masrafları, işçi gündelik masrafları ve bu maksatla yapılacak her türlü masraflarla Ziraat Vekâleti teşkilâtıyla birlikte yapılacak mücadele, kontrol masrafları bu tertipten ödenir.

Fasıl 421 — Kaçağı takip ve önleme masrafları

Madde 11 — Tütün ekimi yazma masrafları

3437 sayılı Kanun ile tahmil edilen tütün, tahmin, yazma, tartma ve itirazları tetkik işlerinde çalıştırılan hariçten alınmış üyelerin, tahdit komisyonları ve idare heyetlerinin gündelikleri kanuna aykırı olarak ekilen tütünlerin sökülmesi, yasak ekimlerin menedilmesi uğrunda yapılacak her türlü masraflarla kanun tatbikatına ait diğer masraflar bu tertipten ödenir.

Madde 12 — Kaçakla mücadele masrafları

Kaçakla gizli olarak uğraşma işleri için ihtiyar olunacak masraflarla muhbirlerin mükâfatlandırılması ve bunların zaruri masrafları ve kaçak eşyanın imhası ve zabıta ile müştereken yapılan toplu hareketlerde zabıta hareirahları. Taşıt kiralari ve inhisar altında bulunan oyun kâğıdı kaçakçılığından doğan masraflar bu maddeden karşılanır.

Fasıl 452 — Staj masrafları

Madde 20 — Teknik yardımdan faydalanılarak ecnebi memleketlere gönderileceklerin harcırah ve masrafları

Birleşmiş Milletler veya diğer teşekküller teknik yardımından faydalanılarak ecnebi memleketlere gönderilecek elemanların harcırahları ve diğer masrafları bu tertipten ödenir.

Fasıl 453 — Milletlerarası münasebetlerin gerektirdiği masraflar

Madde 10 — Kurum ve derneklere katılma payı

Milletlerarası şarapçılık ofisi ve benzeri inhisar mevzuu ile ilgili kurum ve derneklere verilecek katılma payları ve bu işlere ait başka her çeşit masraflar bu maddeden ödenir.

Fasıl 459 — Spor masrafları

3530 sayılı Beden Terbiyesi Kanununa göre. muhtelif işletmelerde vücuda getirilmiş veya getirilecek saha ve tesislerin inşa, tadil ve bakım masrafları, her nevi spor malzemesi satınalma bedelleri, spor için âhar mahallere gönderilecek sporcuların gittikleri yerlerdeki iâşe, ibate masrafları ile yapılacak sair masraflar bu fasıldan ödenir.

Fasıl 476 — Kurs masrafları

Madde 10 — Kurs umumi masrafları

Eksper kursu öğrencilerinin kırtasiye, kitap ve iş gömleği bedelleri ile diğer masraflar bu tertipten ödenir.

Madde 20 — Öğrenci bursları

Eksper kursuna devam eden öğrencilere verilecek burslarla ödenecek ilâç ve tedavi masrafları bu maddeden ödenir.

Madde 30 — İnhisar memurları meslek kursu

Kursa gelecek memurların harcırahları, gündelikleri, kurs talebeleri için kiralanacak bina kira bedeli ve her çeşit kurs masrafları bu tertipten ödenir.

Fasıl 505 — Hükme bağlı borçlar

Döner sermaye muamelâtından mütevellit bulunan hükme bağlı borçların maliyet ve masraflarla alâkalı mal bedeli ve benzeri masrafları ile iadesi gereken depozitolar hariç, diğer kısımları ve bütçeye taallük edenler bu tertipten ödenir.

Fasıl 602 — İşçi kurulu ve sendikalarına yardım

Diğer bilûmum işçi kurul ve sendikalarına yapılacak yardımlar da bu fasıldan ödenir.

Fasıl 604 — Çeşitli hayır kurumlarına yardım

Yalnız hayır kurumlarına nakden veya tertibedecekleri müsamerelere ait biletleri satınalmak suretiyle, yapılacak yardımlar karşılığıdır.

Fasıl 605 — 4250 sayılı İspirto ve İspirtolu İçkiler İnhisarı Kanunu gereğince yapılacak ödemeler

4250 sayılı İspirto ve İspirtolu İçkiler Kanununun 16 ncı maddesi gereğince iyi şarap imalini teşvik etmek ve öğretmek üzere özel şarapçılar arasında açılacak müsabakalarda muvaffak olanlara tesbit edilen hesaplara göre, verilecek mükâfat ile dış memleketlere çıkarılacak şaraplar için prim ve aynı kanunun tatbikatına ait diğer masraflar bu fasıldan ödenir.

Fasıl 701 — Bina tamiri

Madde 11 — Umum Müdürlük

Madde 12 — Vilâyetler

Madde 13 — Fabrikalar ve işletmeler

Umum Müdürlük binalarıyla, idarehane, fabrika, tuzla, ambar, imal ve doldurma evleriyle, idare malı lojmanlarda, depo binalarında, emanet ambarlarında ve yine idareye ait diğer gayrimenkullerde, (Mütedavil sermaye talimatnamesinin ikinci maddesinin B fıkrasında yazılı cüzi tamirler hariç olmak üzere) yaptırılacak her çeşit tamir masrafları bu işler için kullanılacak işçilerin gündelikleri ve bu işlere ait ilân bedelleri, proje, plân tanzim ücretleri, keşif ve tetkikat için inşaat mahallerine giden elemanlarla inşaat kontrollerinin yol masrafları ve yevmiyeleri, proje ve kontrol malzemesi bedelleri ve bu hususta yapılacak sair masraflar bu tertipten ödenir.

Fasıl 735 — Bina satınalma ve yaptırma

Madde 11 — Umum Müdürlük binası inşaatı

Madde 12 — Vilâyetler

Madde 13 — Fabrikalar ve işletmeler

Yaptırılmasına ve satın alınmasına veya istimlâk edilmesine lüzum görülecek idarehane, fabrika, imal ve doldurma evleri, tuzla binaları, ambar, depo binaları, işçi lojmanları, emanet ambarları ve gayrimenkullerle bunlar için satın alınacak ve istimlâk edilecek arsa, tarla, bağ ve bahçe gibi gayrimenkullerin karşılıkları ve bu işlerin yapım, keşif, kontrol ve sair hizmetlerinde çalıştırılacak işçilerin

gündelikleri ve bu işlere ait ilân bedelleri ile proje, plân tanzim ücretleri, proje ve kontrol malzemesi bedelleriyle yalnız U. Müdürlük ve vilâyetler inşaatında keşif ve tetkikat için inşaat mahalline giden elemanlarla inşaat kontrollerinin yol masrafları, yevmiyeleri ve bu hususta yapılacak sair masraflar, bu tertipten karşılanır.

Fasıl 736 — 5113 ve 6476 sayılı kanunlar gereğince satın alınacak ve yaptırılacak tütün bakım ve işleme evleri ve ambarları

Hükümetçe onanan programa göre, tütün bakım ve işleme ev ve ambarları yaptırılması, satın alınması veya istimlâk edilmesi ve bunların inşa edilecekleri yerlerin istimlâk edilmesi veya satın alınması bedel ve masraflarıyla, bu işlerin yapım, keşif, kontrol ve sair hizmetlerinde çalıştırılacak işçilerin ücretleri ve bu işlere ait ilân ücretleri, proje, plân tanzim ücretleri, proje kontrol malzemesi bedelleri ve bu hususta yapılacak her türlü masraflar bu fasla dâhildir.

Fasıl 741 — 4898 sayılı Kanun gereğince yeniden yaptırılacak fabrika, imal ve doldurma evleriyle mevcutlarının genişletilmesi masrafları

Madde 10 — Fabrika, imal ve doldurma evleri

Madde 20 — A. M. F. Firması bonoları

Hükümetçe onanan programa göre fabrika, imal ve doldurma evleri yaptırılması, bunların inşa edilecekleri yerlerin istimlâk edilmesi veya satın alınması, mevcutlarının genişletilmesi, bunlara gerekli her çeşit makina, alât ve vasıtalar ile teçhiz vasıtalarının satın alınması ve işçi lojmanları yaptırılması bu işlerin yapım, keşif ve kontrol ve sair hizmetlerinde çalıştırılacak işçilerin gündelikleri, bu işlere ait ilân ücretleriyle, proje, plân tanzimi ve kontrol ücreti ve malzeme bedelleriyle bu hususta yapılacak her türlü masraflar bu maddelerden ödenir.

Fasıl 751 — Satın alınacak makina, alet ve vasıtalar ve bunları kurma masrafları

Fabrika ve işletmelerle iş yerleri için satın alınacak motör, her çeşit makina ve emsali bedelleri ile yeniden yaptırılacak her nevi tesis masrafları, mevcut tesislerin genişletilmesi masrafları, tuzlalarda yaptırılacak sabit kıymet mahiyetindeki tevsi ve tesislerle bu işlerin yapım, keşif ve kontrol ve sair hizmetlerinde çalıştırılacak işçilerin gündelikleri, bu işlere ait ilân ücretleri; proje plân; tanzimi ücretleri proje ve kontrol malzemesi bedelleri ile bu hususta yapılacak her çeşit masraflar bu tertipten ödenir.

Fasıl 761 — Çamaltı, Yavşan ve diğer tuzlalarda yaptırılacak yeni tesisler ve bunları genişletme ve sınırlandırma masrafları

Çamaltı, Yavşan ve diğer tuzlalarda yaptırılacak her çeşit yeni tevsi ve tesis masraflarıyla bu işlerin yapım, keşif, kontrol ve sair hizmetlerinde çalıştırılacak işçilerin gündelikleri, bu işlere ait ilân ücretleri, harita, kadastro masrafları proje ve plân tanzim ücretleri, proje kontrol ve malzeme bedelleri ile bu hususta yapılacak başka her çeşit masraflar bu fasıldan karşılanır.

(Bu tertipten yapılacak sarfiyat ve yüklenmeler döner sermaye usullerine tâbidir.)

En çok 500 000 lirası tuzlaların ana yollarla irtibatlarını sağlayacak yollar inşası ve bu yolların bakımı için toptan Karayolları Umum Müdürlüğüne ödenebilir.

(E) cetveli 1958 yılı kadrosu

F. M.	Tahsisatın nev'i	Memuriyetin nev'i	Aded	Hizmet		Tutarı	
				Lira K.	Ay	Lira	K.
<i>Barem Kanununa tâbi kadrolar</i>							
203 11	Umum Müdürlük muvakkat müstahdemler ücreti	Kurs öğretmeni	(*) 9	150	12		
		» »	(*) 9	200	12		
		» »	(*) 8	250	12		
203 13	Fabrikalar ve işletmeler muvakkat müstahdemler ücreti	İlköğretim kursu öğretmenleri	(*) 3	175	12		
<i>3656 sayılı Kanununun 19 ncu maddesine dâhil geçici hizmetliler</i>							
203 11	Umum Müdürlük muvakkat müstahdemler ücreti	Yüksek teknik eleman	5	875	12		
		» » »	6	750	12		
		» » »	2	625	12		
		» » »	1	550	12		
		» » »	2	475	12		
		Sürveyan	1	350	12		
		»	1	300	12		
12	Vilâyetler	»	6	300	12		
			<u>24</u>				
<i>Yabancı uzmanlar kadrosu</i>							
204	Yabancı uzman ve hizmetlilerle bunlara yardımcı personelin ücreti	Organizasyon ve işletme uzmanı (Uzman veya teknisiyen)	1	2525	5	12	625
			1	2250	1,5	3	375
						<u>16 000</u>	

(*) Kadro ücretinin 2/3 hesabıyla ödenecektir.